V. évfolyam. Arad, 1890. Augusztus 22. Péntek. **224-ik szám.**

Szerkesztőség:
Az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában, hová a lap szellemi részét illető közleménye k intézendők.
Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Az „Aradi Nyomdatársaság", az arad-csanádi egyesült vasutak palotájában van, hová hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok bérmentve küldendők.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:		Vidéken postai szétküldéssel:	
Egész évre	12 frt	Egész évre	14 frt
Fél évre	6 „	Fél évre	7 „
Negyed évre	3 „	Negyed évre	3.50
Egy hóra	1 „	Egy hóra	1.20

Egyes szám ára helyben 5 kr., vidéken 6 kr.

Hirdetések dija:
Nyolcz hasábos petitsor egyszeri hirdetésnél 6 kr.
Minden következőnél . . . . . 4 „
Bélyegdij külön . . . . . 30 „
Nyilttér sora . . . . . 15 „

„Végeredmény."

Arad, *augusztus 21.*

Tavaly is, az idén is felkereste Vilmos császár a minden oroszok urát, hogy bár nem félve, de a békét óhajtva rávegye császári barátját arra, hogy megszünjék abban a tekintetben Európa réme lenni, midőn a casus bellit minden ember csak tőle, a czártól eredhetőnek tartja.

Sem tavaly, sem az idén nem hozott fel senki az európai konstelláczió momentumaiból egyet olyant, mely minden kétséget kizárólag sejttette volna a világgal, hogy szükség van a Vilmos császár utjára, hogy valami közeli veszélyt hárit el vele; egyszerü baráti közeledésnek tünt fel ez mindenki előtt, mint ami némileg természetes is a két rokon koronás főnél, akik különben sem igen zavarják egymás czirkulusait a diplomácziában. A stereotyp jelentések — hol a mi, hol pedig a német határon szaporitott orosz csapattestekről — a szerint támadtak, amint a hires német keresztes ujságnak szenzácziós hirre volt szüksége, amihez heteken keresztül ragaszkodjék, vagy — ellenzéki felfogás szerint — amint a német birodalmi gyülésben, vagy pedig a delegácziókban ujabb katonai hitelkérések kopogtatának az ajtón. Ha aztán a hiteligények ki voltak elégitve, azok a sterotyp kifejezések azért voltak idegenek a világpolitika akcziójához, hogy nyomban el is tünjenek . . .

Igy aztán még a halálos ágyánál unokáját orosz szimpathiákra biztató agg Vilmos császár intésével is ugy van most is a világ, hogy tulajdonképpen nem akar beválni egy haldokló utolsó sóhajában elvesző óhajtásnak.

Mindazonáltal a diplomácziai életnek is kell hogy legyen bizonyos staffazsra szüksége, mely a semmit mondóbb helyekről vezesse el a szemet, s az elméket hihetetlen dolgokkal foglalkoztassa.

Ilyen a most már ismétlődő orosz-német császár-találkozás, mely bár semmi komolyabb szimptomát nem hoz felszinre, mégis meghagyja a diplomácziát a saját komolyságában és a különbözően irányadó körök nézeteinek kolportálása nem akar véget érni. Igy olvassuk és hasonló komolysággal kell fogadnunk egyik pétervári franczia officziózusnak vélemény-nyilvánitását a mostani császártalálkozás végeredményét illetőleg, mely a berlini «irányadó körök» nézeteinek — megfelel . . . bár a hireket valami különös megállapodásokról, melyek e találkozás alkalmával történtek volna, Berlinben is önkénytes kombináczióknak mondják. Különösen a leghatározottabban biztositanak arról, hogy német részről semmiféle javaslatok nem történtek, de nem is történhettek. Nevezetesen a bolgár kérdésben Németországnak nincs módjában, sem érdekében bármely kezdeményezést tenni. A következtetések, melyeket az emlitett pétervári jelentés a helyes végeredményből levon, nem maradtak azonban Berlinben ellenmondás nélkül. Az egyáltalán helytelen, hogy a hármas szövetséget «Oroszország elleni szövetség»-nek nevezi. Abban az esetben, ha Oroszország és Francziaország között állitólag fennálló szövetségnek olyan békés és védelmi czéljai vannak, mint a hármas szövetségnek, ugy aggodalom nélkül nézhetünk elébe. De mindenesetre hamis a feltevés, hogy Francziaországnak Németországgal szemben védelemre volna szüksége. A német politika évek óta megmutatta, hogy semmi támadó szándéka nincs Francziaország iránt. Azzal a megjegyzéssel szemben, hogy Oroszország a bolgár kérdés megoldását a berlini szerződés «visszaállitása» alapján kivánja, Berlinből azt hangsulyozzák, hogy az összes hatalmak folyton az emlitett szerződés alapján törekednek a kérdést megoldani.

Csupán a berlini szerződés határozatainak tiszteletben tartásából, melyek szerint a bolgár fejedelemnek szüksége van a szignatarius hatalmak részéről való elismertetésre, valamint tekintettel Oroszországra, mely Koburg Ferdinándot nem akarja elismerni, magyarázható meg a hatalmak eddigi magatartása Koburg herczeggel szemben. A berlini szerződést tiszteletben tartják a hatalmak, igy tehát annak «visszaállitásáról» beszélni nem lehet.

Talán még a császártalálkozás «végeredményéről» sem . . . (—)

A szerb kormány állitólagos jegyzéke. Azon hirekkel szemben, mintha a szerb kormány egy ujabb jegyzékében a sertésbeviteli tilalmat illetőleg Magyarországgal szemben a kereskedelmi szerződés esetleges fölbontásával fenyegetőznék, a „Fremdenblatt" illetékes helyről arról értesül, hogy mit sem tudnak ilyen jegyzékről, vagy arról, hogy a szerb kormány ilyen jegyzéket szándékozik intézni az osztrák-magyar külügyi kormányhoz. Ellenkezőleg a bécsi szerb követ nyilatkozata ez ügyben előzékeny és barátságos. Az idézett lap utal a pártok szenvedélyes küzdelmére Szerbiában és valószinünek tartja, hogy az ilyes és ehhez hasonló alarmirozó és izgató hireszteléseknek ez a kutforrása, amiért is mindig nagy elővigyázattal kell fogadni a szerb forrásból eredő hireket mindaddig, mig az országban ily pártviszály dühöng. — Ugyanezen állitólagos jegyzékre vonatkozólag kijelenti a „Pol. Corr." a bécsi szerb követség meghatalmazására, hogy ily lépést a szerb kormány nem tett és nem is szándékozott tenni. — Azt hiszszük.

A Bismarck-interview. Abrányi Emil, ki Csorba-fürdőről időközben Késmárkra utazott Wein Károlyhoz (rokonához), csak szerdán értesült Bismarck herczeg általunk is közölt táviratáról és Késmárkra intézett kérdezősködésre következő sürgöny érkezett: „Abrányi Emil innét a ma délutáni gyorsvonattal Kissingenbe utazott, hogy a fenforgó ügyet, mely meggyőződése szerint csak tévedésből származhatott, személyesen tisztázza. Kérem a t. szerkesztőséget, hogy ezt lapjában jelezni szives-kedjék. Wein Károly."

A kiállitásról.

A kiállitás látogatottsága nem csökken a nagy melegség daczára s most még emelkedni fog, mert az elnökség végrevalahára kinyitotta a kiállitás második ajtaját a Salaczpark felől. Természetesen ez a kapu csak este használható s most már nem kell mindenkinek a Petőfi-utcza felé kerülnie.

Augusztus 19. déli 12 órától 20. déli 12 óráig meglátogatták a kiállitást

napali jegygyel . . .	1843,
esteli jegygyel . . .	454.
Összesen	2297.

Augusztus 20. déli 12 órától 21. déli 12 óráig meglátogatták a kiállitást

napali jegygyel . . .	2087,
esteli jegygyel . . .	882.
Összesen	2469.
A két napi látogatók száma	4766.
Az eddigi összes látogatók száma	**31.758.**

***

Mint jeleztük, Tarnóczy Gusztáv ujonnan érkezett szivattyuival nagy próbát tartottak vasárnap este 6 órakor a kiállitás területén. Nagy közönség és szakértőkül Janicsay Andor fővárosi tüzoltófelügyelő, Ternajgó Czézár ujaradi tüzoltó-főparancsnok Sztankovics Milos tüzoltó-osztályparancsnok, Korbuly József államvasuti felügyelő stb. Bemutattak egy falusi fecskendőt. A fecskendő vörös fémtesttel készült. A próbánál a vizet 5.5 méter mélységből szivta és 14 mm. csőszopókanyilás mellett pedig 32 méter magasra lövelt, 12 m. m. csőnyilás mellett pedig 36 méter magasságra.

A hydrofor öntött vastesttel, vörös fém kup-perselylyel ellátva készült és igen csinos. Lebillenő szerkezettel ellátott kocsira van szerelve. A megejtett próbánál első izben 2 sugárral müködött s olyan tekintélyes távolba küldte a vizet, hogy két fecskendőt helyettesitett. Egy sugárnál 38 méter magasra vitte a vizet.

A vörösfém testtel ellátott hydrofor csak egy próbának vettetett alá, de ezzel is megmutatta, mit tud. A légürméröt 68 czentiméterre huzta fel, ami kilencz méteren felüli szivóképességnek felel meg, ami olyan eredmény, mely lelkiismeretes és szakértő munkát igényel s a gyár, mely ilyeneket készit, ugy a hazai, mint a külföldi e nemü gyárakkal versenyezhet. A légnyomási próbánál 1 percznyi müködésnél 6 légköri nyomást mutatott, mely egy percz alatt alig változott valamit.

A próbák befejezte után a jelenvolt szakértők mindnyája egyhangulag elismeréssel nyilatkozott a kitünő gépekről.

***

A kiállitás vegyi osztálya tegnap egy érdekes ásványvizzel szaporodott: a kovásznai részvénytársaság utólag beküldte a „Pokolsár" nevü fürdő szénsavas vizét. Ez a kapucziner szinü viz olyan természeti sajátság, mely nagyon ritkán található. Olyan vegyüléke ez a szódabicarbonának és konyhasónak, minő nincs több a hazában s 10 szénsavtartalma természeti ritkasággá teszi. Ugyancsak kell vigyázni, nehogy explodáljon az üvegből. Az uton egy palaczk erre a sorsra jutott.

***

Harangpróba is volt tegnap a kiállitáson. A temesvári, Novotny-féle harangokat megvette Sajtény község s a négy harangot megpróbálták. Kitünő hanguaknak bizonyultak.

***

Két érdekes tárgygyal szaporodik közelebb a kiállitás: Hönig és fia aradi harangöntők két érczóriás elkészitését fejezték be. Az egyik egy 40 mázsás harang, melyet Szent-Annára rendeltek meg, a másik pedig egy 48 mázsás, mely Oláhországba lesz szállitva. A 48 mázsás harang belső átmérője 189, a másiké 180 czentiméter. Mindkettőt a napokban már ki fogják állitani.

***

Az óriási agáve, mely száz évben egyszer virit, pontra kinyilt, ahogy a kertészek megjósolták. Még nem minden bimbó foszlott szét, de a legtöbb bimbócsomó már kibontotta sárgaszinü fürtös virágát.

Vidék.

Lóverseny Battonyán.

— *augusztus 20.*

Hiába! A sport kezd hóditani mindenfelé; valóságos szenvedélylyé növi ki magát; uton-utfélen hallunk oly kifejezéseket, melyek a sporttal való foglalkozást gyanittatják az emberben, hogy ne is szóljak a jockey-kalapokról, tourista-öltönyökről . . . stb., ami már a napi események közé tartozik, s ami manapság még Szilas-Balháson, meg Puszta-Szalok-Szentmártonban sem megy ujdonságszámba, hát még Battonyán, ahol mi valóságos nyári meetinget tudunk improvizálni?

— „Kesely"-em az első dijat nyerte a lóversenyen — mondja büszke önérzettel a derék paraszt gazda, aki két évvel ezelőtt azt sem tudta, mi fán terem az a lóverseny. De hát haladunk ma már, s az egyszerü gazda is valóságos versenylovakat nevel a jövő évi lóversenyre. Egy hiba van csak: a lovak nevei nagyon igénytelenek; az elkeresztelések számát kellene szaporitani s elkeresztelni a jámbor párákat holmi körmönfont anglius nevekre; azt hiszem, ez nem vonna maga után hatósági beavatkozást és emelné lóversenyünk tekintélyét.

Nehéz feladat az, sportot, különösen ilyen nemes sportot teremteni, ahol az nincs; fühöz-fához kell kapkodni, házról-házra járni, hogy az ember egy kis „dijat" tudjon adni a nyerő „Kesely"-nek meg „Sárgá"-nak, és akkor is ugy jár, mint az egyszeri légátus, aki templom-épitésre gyüjtötte a könyöradományokat, s bekopogtatva egy jómódu gazdához, az egy tojást adott adományként e szavakkal:

— Legyék hát templom, ha lenni akar!

Hogy a templom felépült-e belőle, azt nem tudom, de nálunk lett lóverseny, mert „lenni akart".

Igaz, hogy vannak neki pártolói mint a csanád-megyei gazdaságiegylet, meg a város, habár a város okosabbra is adhatta volna a pénzét, pl. befódoztathatta és kireparáltathatta volna azon a pénzen azt a szomoru két „vizipuskáukat", s nem rettegne az egész város, ha egy kis tüz van.

— Vajjon lesz-e ma a vizipuskáknak spriczczelő kedve, vagy sem?

No de ez az elöljáróság dolga, törődjünk mi a mi versenyünkkel.

Délután 3—4 óra között „nagy utczánk" valósággal a kerepesi uthoz hasonlitott; a legszebb fogatoktól kezdve egész a parasztszekérig a jármüvek

---

AZ „ARADI KÖZLÖNY" TÁRCZÁJA.

Augusztus 22.

Arad.

(Irásban és képekben bemutatja a „Budapesti Látogatók Lapjá"-nak legutóbbi száma, mely éppen most jelent meg. — Ára 45 kr.)

Abban a nagy és sok fáradsággal létrehozott ünnepélyességben, melyben Arad most él, nem ismerve az idén a holt-szezont, — mindenesetre igen jól fog esni a város nagyratörő polgárságának az a megérdemelt kitüntetés, mely szülőhelyünknek jutott osztályrészül a „Budapesti Látogatók Lapja" (Gazette des Etrangers) tekintélyes uj füzetében, melyben Arad és környéke szóban és képekben oly megragadólag van feltüntetve, és oly előkelően van ismertetve, hogy szinte önkénytelenül felhivja a hazai és az idegen világ figyelmét Aradra mint oly városra, mely megérdemli, hogy ismerjék és vele foglalkozzanak.

A nagy és háromszor hasábozott füzet 30 oldalon keresztül kizárólag velünk foglalkozik, s mindjárt a diszes boritékon két pompás képet találunk, melyek közül az egyik Arad marosparti oldalát mutatja a vár felől tekintve, a másik pedig a kiállitási iparcsarnokot tünteti fel impozáns kivitelben. Hogy a képeknél maradva ismertessük tovább a gazdag füzetet, nyomon következik a városháztér, Arad e büszkesége, mely közepén a városházzal, jobbról-balról pedig a pénzügyi palotával és az arad-csanádi vasutak kolosszális palotájával bármely európai hirü városnak diszt kölcsönözne. Alább következik a Szabadság-tér a Rozsnyayház és a Pölczl-kávéház saroképületeitől a vár-felé vezetve és annak szemközti oldalát mutatva, középen a vértanu-szoborral, alant pedig a vértanuk sáncza tünik elő sikerült kivitelben. Igen hatásos oldalról van feltüntetve az Andrássy-ut a minoriták templomával és a „Fehér Kereszt" szálloda, előtte mozgalmas képpel, nemkülönben a vártemplom is. Feltünő képekben vannak megörökitve: a Forray-utcza a Lukácsy-házzal, a Lyczeum, a Simay-fürdő és a Grossmann-ház, a szinház és az Andrássy-ut a pénzügyi palotának két oldalra néző frontjaival.

Különálló hatalmas képben imponál az arad-csanádi vasutak palotája, melyről csak igy képben látja az ember igazán, hogy minő gyönyörü disze Aradnak.

A kisebb képek sokaságából emlitjük fel a Thököly-téri román templomot, a városi polgári iskolát és a lövöldét.

A vidék képei igen szépek. Igy Mária-Radna és a solymosi vár látképe festői valóban; a pécskai katholikus templom, a világosi vár romjai és a Bohus-kastély pedig lebilincselik a figyelmet.

A füzet végén a Domány-ház a városházi pinczével és a Neumann-szeszgyár egészitik ki a nagy képsorozatot.

A tartalom minden tekintetben méltó e kerethez. A füzet ismertetései annyi tudással és helyismerettel vannak megirva, hogy alaposabb tájékoztatót Aradról bajos volna idegenek kezébe adni. Igy emlitjük fel a bevezető „Föld- és néprajzi vázlat"-ot, „Arad történetének vázlatá"-t („Lukácsy Miklóstól), „Arad a közelmultban és ma" (Boros Vidától), „Arad és környéke" (Fényes Dezső drtól), „Arad kulturális és humanisztikus intézetei" (Laukó Alberttől) és a Marschall Lajos dr közgazdaságunkat ismertető czikkét.

Végül pedig hadd fejezzük ki teljes elismerésünkC Szalay Mihály, a vállalat főszerkesztője iránt, ki nagy buzgalommal és zsurnalisztikai bravurral vitte keresztül Aad ismertetésének szerkesztését.

Az elvesztett paradicsom.

(Franczia regény.)

Az „Arad Közlöny" számdra eredetiből forditotta:

[19] **Grácziánna.**

— Ennek a gyermeknek a létezése nem-e bizonyitéka annak, hogy az asszonynak szentnek kell lennie mindenki előtt? Ez a gyermek idegen hozzám. Csak undor kelthet bennem; ha Renandière meg hal, ez a gyermek örökre fog emlékeztetni Renandière-re. Es ez a gyermek az én fiam . . . Nevemet viseli . . . A világ szeme előtt joga van szeretetem, gondjaimra. Ezt csinálta nekem az ön ragaszkodása, Fernande. Lássa most, hogy nem lett volna-e jobb, ha meg hagyta volna halni Andrét . . . akit a véletlen kiszemelt a halálnak . . .

— El vagyok veszve, el vagyok veszve! — ismétlé Fernande rémülettel.

Es összetett kezekkel folytatta:

– Minő sorsot tartogat ön a számomra?

– Nem tudom. Először megboszulom magamat és önt ezen a gyalázatos férfiun, ki elvette boldogságunkat.

–Azután?

–Azután majd meglátom, ha meg lesz hva.

Villadon kiment. Fernande az egész éjjeltíod ágya mellett töltötte, csendesen sva, nehogy felébreszsze a kicsikét.

A gyermeket azonban némelykor a láz felébresztette álmából. Ekkor kinyitotta szemeit és anyjára tekintett.

— Nem fekszel le, kis mama?

— Nem, gyermekem, őrködöm feletted.

— Kis mama, már alig szenvedek.

— Ez nem tesz semmit, gyermekem.

— Kis mama, a papa azt mondta, hogy meséljek el mindent, amit az orvos mondott, tudod? és mindent, amit te feleltél neki. Jól tettem?

— Igen, gyermekem, — válaszol az anya összezuzott szivvel — a papának mindig kell engedelmeskedni.

— Akkor csókolj meg, kis mama, csókolj meg erősen, és mutasd meg, hogy még mindig szeretsz.

Fernande elhalmozta a gyermeket csókjaival és sokáig nézte, mialatt vastag könyek hullottak a fehér takaróra . . .

Igy mult el az éjszaka.

Másnap nagyon korán reggel, még alig virradt, Fernande lónyeritést hallott az udvaron.

Kinézett az ablakon.

Villadon távozott el.

Hova mehetett ily korán? . . . Vadászatra? Nem. Sem kutya, sem vadász nem látszott az udvaron.

Nem kétkedett sokáig, mikor a Gerdonba vezető utra látszott térni.

— Renandière-t megy provokálni! Istenem, ha ugy találod, hogy eleget szenvedtem, segits nekünk! . . .

Hagyjuk a szegény asszonyt imádkozni. A férjet követjük.

A fehér uton tovább haladva, gondolataiba elmerült. Ő már teljesen tisztában volt szándékával. Renandière vagy Villadon. Kettőjük közül az egyik fölösleges volt. Egyiknek meg kellett halni. De ha amaz nem akarna megverekedni?

A gróf reszketett e gondolatra.

Az a férfi, aki képes volt Fernande-on ily gyávaságot elkövetni, oly bátor lesz-e, hogy a halállal szembeszálljon?

Villadon kétkedett.

Akkor mit tegyen? . . . Megölje mégis? Nem, ez csak botrányt vonzana maga után, mert mindent fel kellene deriteni. Kényszeriteni fogja . . . arczul üti az egész világ előtt mindennap, amig a düh vagy a gyülölet kardot vagy pisztolyt nem ad a nyomorult kezébe . . .

Renandière egy kicsiny, de elegáns házban lakott Gerdontól egy félkilométernyire egy angol park közepében. A ház már régi volt, a kert csak néhány éves, ugy, hogy, a fák még fiatalok lévén, nem adtak árnyékot.

A rácsos kapu nyitva állott. Villadon belépett a kertbe, áthaladt az utakon és a ház előtt leszállott a lováról.

Egy inas elősietett.

— Nem szükséges a lovamat az istállóba vezetni. Tégy reá egy pokróczot.

— Mégis, ha a nagyságos ur parancsolná . . .

— Nem. Renandière orvos itthon van?

— Igen, uram.

Csak öt perczre ohajtok vele beszélni.

Villadon bement a házba. Egy női cseléd kinyitotta az ajtót és bevezette egy eléggé kaczéran butorzott kis szalonba, ahol a legszebb növények diszelegtek.

— Egy kliens van az ur szobájában — szólt a cseléd. — Ha a gróf ur várni méltóztatik . . .

— Várok.

Villadon leült. Nagyon nyugodt volt. Semmi sem árulta el benne a legcsekélyebb izgatottságot.

Egyszerre kinyillik az ajtó. Egy kis leányka lép be, karjaiban majdnem olyan nagy bábut tartva, mint ő maga.

Gillette volt, Renandière gyermeke.

— Jó napot uram! — szólt ünnepélyesen.

— Jó napot, gyermekem.

— Imádásra méltó gyermek! — mormogta a gróf.

A gyermek Villadonhoz lépett és bábjára mutatva:

minden neme vitte a kiváncsiak özönét ki a versenytérre, ahol nem szoktak ugyan párbajozni, de annál többet — kaszálni és szántani, mert versenyterünk ez idő szerint nem egyéb, mint egy becsületes, kiszolgált — tarló. Ezer a szerencse, hogy Szt. István napja véletlenül nem késett el, mert különben versenyterünket felszántották volna s haza kellett volna küldeni a favorizált lovakat meg a jockey-kat, nem ugyan Pestre, vagy Német-, vagy Angolországba a Derby-dijakra, hanem csak ki a tanyára, szalmát hordani.

Mondom, valósággal a kerepesi uton képzelte magát az ember, aki még nem volt rajta. Csak a vörössapkás, pápaszemes Mercur-had, a hordárok hiányoztak a sarkokról fülhasitó „Programm" „Csak 10 kr" kiáltásaikkal. No meg aztán András bácsiékat se láttuk az utcza közepén, amint az utcza-locsoló fecskendő kezelését ellenőrzik és dirigálják. Igaz ugyan, hogy ha az egész m. kir. észszel ellátott ármádia ott lett volna az utczán, mégakkor sem láttuk volna, ha csak utánunk nem kiált, hogy: „Lassan hajtson, azt, a kögyelmes irgalmát!" mert utczánkon olyan iszonyu volt a por, hogy az ember tiz lépésnyire nem látott a lovak elé.

Végre azonban, félig-meddig behunyt szemmel, kitalált az ember a szinhelyre. Az 5 frtos — akarom mondani 40 kros — helyek ponyvasátorral voltak fedve a nap izzó melege ellen. A tér körül sürü tömegben állnak a fogatok, kocsik, fiakkerek, — ne tessék csodálkozni, ilyen is van ám nálunk! — oldalt pedig áll egy kis sátor, nem a totalizatör, hanem a — helybeli korcsmáros.

Még nem huzzák a futamban részt veendő lovak számait, nem is vezetik ki a lovakat, — hisz ott legel nagyobb része az isten szabad ege alatt — de a mozgás nagy, az érdeklődés általános, és daczára ennek a totalizatörnél a tétek alig emelkednek felül egy pohár sörön vagy — spriczczeren, aminek is csak az egyszeresét adja meg az ellenfél. A háttérben egy lovász-féle egy felnyergelt paripát vezet.

— Ez lesz a favorit! — mondja az egyik.

— Miből következteted?

— Mert szunyoghálóval van letakarva.

De hagyjuk a tréfát. Nézzünk szét komolyan.

I. Az első futam megkezdődik. Mezei gazdák versenye. Dij 100 forint. A 2000 méternyi pályát a futók 3' 3" alatt futják be s az öt nevezett ló közül elsőnek M o l n á r János kunágotai földbirtokos gyönyörü Bibor-Gidrán lova érkezik be, jól elhagyva a többit.

II. Csanádmegye gazd. egyletének 50 frtos diját G. T ó t h József szép lova viszi el. (Battonyai.)

III. Battonya város diját, 50 forintot, F a z e k a s János lovának itéli oda a bizottság. (Battonyai).

IV. Az urlovarok versenyénél a „hölgyek diját", egy csinos ezüstszelenczét, H a a s z Antal lova viszi el, melyet igen ügyesen ült meg Haasz István ur Aradról. A beérkezőt lovásza éktelen nagy örömrivalgással fogadja, örömében a czombját ütve tenyerével s boldogan kiabálja:

— Nyertünk! Hála Istennek!

V. A vigasz-versenynél csak egy ló, a G. Tóth Jánosé vigasztalódott, mert vetélytársai mindjárt kitörtek, s csak egyedül futotta be a pályát, de nem végig, mert az egyik kitört ló „jockey"-ja nagy leleményesen megkerülte a sátort, a futó ló elébe kerülve ujra futni kezdett vele s szerencsésen be is érkezett elsőnek. De hát a jury „méltánytalanul" járt el vele szemben mégis, mert kivételesen a másodiknak itélte oda a 30 frt dijat.

Egészben véve a verseny érdeklődés között folyt le. Vidékről is többen voltak ott, kiknek névsorát — ámbár hézagosan — itt hozzuk:

Kristóffy Józsefné, Ilona és Erzsi (Tornya), Gaál Ferenczné (Kunágota), Szilágyi Gyuláné, Szilágyi Erzsi és Malvin (Kunágota), özv. Dániel Endréné leányaival (Arad), Forster Elvira és Ida (Domb-Egyháza), Priegl Ilona (Bánhegyes) Justh Ilonka (Tornya), Teleky Boriska (Arad), Óváry Ilona (Kolozsvár), Montag Sándorné (D.-Egyháza), Pollesz Teréz (Fehérmegye), továbbá Battonyáról: Özv. Bhear Frigyesné, Bhear Jamesné, Mátéffy Istvánné, Fischer Zoltánné, Sipos Ferenczné, Szeiffert Nándorné, özv. Gál Endréné, Babits Rudolfné, Papp Józsefné, Vidiczky Lenke, Mátéffy Piroska, Kövér Margit, Mogyorossy Elekné, özv. Asbóthné, Steiner Lajosné, Sugár Jakabné, Fleischmann Paula, Babits nővérek, Hegyessy Irén, Szeiffert Aranka és Anna, Priegl Judit és Sarolta, stb.

Notabilitásaink és a vidéki birtokosság közül is többen voltak jelen, mint: Justh Gyula orsz. képviselő (Tornya), Becker János volt orsz. képv. (Sajtény), Vertán Etele, Forster Elek, Gaal Ferencz, Babó Lajos főszolgabiró (Kovácsháza), a Szilágyiak, Asbóth Gusztáv, Vertán Lukács, Hász Antal stb., továbbá nehányan Mezőhegyesről.

Verseny után kezdődött csak az igazi vigaszverseny a hazasiető fogatok között. A nagy por miatt mindenki sietett előretörni, s ezáltal oly pokoli por keletkezett, hogy hazaérve, r a d n a i b u c s u s o k n a k néztek bennünket, oly deresek voltunk . . .

A siker, melyet a buzgó és igazán elismerést érdemlő rendezők, élükön F i s c h e r Zoltán urral, elértek, valóban szép s büszkék lehetnek reá, mert aki fáradozásukat méltányolni tudja, az tudhatja, hogy e sikert nem olcsón szerezték; dicséretükre válik ama buzgóság, hogy olyan sport-ágnak a fejlesztésén fáradoznak, amely nemcsak a szemnek nyujt élvezetet, de a mezőgazdaság oly fontos ágára, a lótenyésztésre oly fejlesztőleg, oly jótékonyan hat. Mert hány meg hány gazda lesz, aki látva a mai eredményt, a jövő versenyekre szakszerüen fogja nevelni a futó lovakat, és aki a lótenyésztés fontosságát ismeri, az tudja, mily messzeható következményei vannak az ily szakszerü lónevelésnek. Ezen áldásos munkát folytatni kell bármi áron is; és mi igazán sajnálattal veszszük tudomásul, hogy Fischer Zoltán ur, ki buzgó és értelmes vezetéssel ily sport-ágat tett nálunk népszerüvé, jövőre le akar mondani e vezetésről. Kár volna; az eddig elért sikerért pedig szivünkből azt kiáltjuk neki: Prosit!

Vidiczky György.

Táviratok.

— Rendeletek a Congo államra vonatkozólag. —

Brüsszel, aug. 21. (Saj. tud. táv.) Az Independance Belge értesülése szerint a Congo állam legközelebb megjelenendő hivatalos lapja több fiskális természetü rendeletet fog közölni, köztük rendeletet, mely a desztillált szeszt tartalmazó italok bevitelét és az azokkal való üzérkedést mindenütt megtiltja, hol ez italok élvezete még elterjedve nincs. A rendelet e szerint kiterjed a Congo államnak a Jukissi folyón tul fekvő egész területére. Egy másik rendelet az alkoholkereskedőkre a Jukissi folyamtól nyugotra fekvő partvidékeken fokozatok szerint megállapitott engedély utáni adót szab meg. A harmadik rendelet szabályozza a Congo-államban létesitett ipari és más hasonló vállalatok egyenes adóját. A főkormányzó felhatalmaztatik, hogy karavánoktól és egyes utazóktól, kik a Mataditól a Stanley-fokig vezető uton a hidakat és folyam átjárókat használják, vámokat és hidvámilletéket szedhessen.

— Megczáfolt kolera-hir. —

London, aug. 21. (Saj. tud. táv.) A községi ügyosztály közli, hogy azon a matrózon, aki jelenleg a Themse mellett levő kórházban van és akiről azt tartották, hogy kolerában betegedett meg, kizárólag a kolera nostras tünetei mutatkoztak. E betegség Londonban az év ezen szakában előfordul. A beteg állapota javul és remény van felépüléséhez.

— Az angol-portugál-egyezmény. —

London, aug. 21. (Saj. tud. táv.) A „Standard" szerint az angol-portugál egyezményt aláirták.

— A szultán győzelme. —

Tanger, aug. 21. (Saj. tud. táv.) A szultán Tadla irányában haladt előre, de váratlanul észak felé nyomult, hátba kerülte Zemorát, megütközött és győzött. A szultán 80 lázadónak fejét vétette. Ez a siker nagy erkölcsi hatást gyakorol a berberekre.

— Kitüntetés. —

Szófia, aug. 21. (Saj. tud. táv.) F e r d i n á n d fejedelem V u l k o v i c s bolgár diplomácziai ügyvivőnek az arany érdemrendjelet adományozta.

— Szerencsétlenségek Amerikában. —

New-York, aug. 21. (Saj. tud. táv.) Q u i n e y b ő l (Illinois) érkezett ujabb jelentés szerint a vasuti szerencsétlenség alkalmával 20 ember meghalt és 30 megsebesült. W i l k e s b a r r e mellett (Pennsylvániában) a typhon 11 embernek okozta halálát és 33 sulyosan megsebesült. Körülbelül négyszáz épület elpusztult.

Naptár.

Augusztus 22. Péntek. Róm. kath. naptár: Timótó vt., Alf. — Protestáns naptár: Timótó. — Görög-orosz naptár (aug 10.): Lörincz. — A nap kél 5 óra 5 perczkor, nyugszik 7 órakor.

Szeptember 7. Az u-aradi tüzoltókar zászlószentelése.

Szeptember 7—8. Az aradi könyvnyomdászok önképző-egyletének 10 éves jubileuma, kapcsolatban zártkörü tánczestélylyel.

Szeptember 7—8. Az ipartestületek országos értekezlete.

Október 6. A vértanuk szobrának leleplezése.

Időjárás.

Légnyomás: reggel 7 órakor 762.2 mm., délután 2 órakor 761.4 mm. *Hőmérsék:* reggel 7 órakor C° +23.8, délután 2 órakor C° +35.1. *Szél iránya és ereje:* reggel 7 órakor DK. 3, délután 2 órakor DN. 4. *Felhőzet:* reggel derült, délután derült. *Csapadék* az előző 24 órában: 0 mm.

A lövész-egylet ünnepélye.

(Szent István napján.)

Az idei Lőrincz-napi dijlövészet a kiállitás miatt nagyobb arányu volt, mint az eddigiek s a lövész-egylet a szokottnál sokkal több dijat tüzött ki. A többlet mintegy 300 frtot tett ki. Ehhez járult, hogy minden vendégegylet hozott magával ajándék-dijakat.

Vendégek érkeztek Budapestről és pedig: S z á v o s z t Alfonz fölövészmester, N é m a y Antal, R o s k o n y i Károly, A n d r e t t i Anselm, B e n e s József; Soborsinból: P a t a y József fölövészmester; Temesvárról: T ö r ö k Sándor, C s a s z n e k József, M a g y a r Salamon Dávid, L i n e r János, G u n g l Márton. Vendégek voltak még Déváról és Fehértemplomról.

A puffogtatás változó szerencsével folyt. A mély lövéseknél egészen 20-ika délig D o m o n k o s Lajos uralta a helyzetet, azonban később „lelőtték" őt ugy, hogy elsőből harmadik lett.

Az igazi czéllövészetnél nagy volt a verseny a kitüzött szép dij: két ezüst serlegért. Itt M ü l e k Lajos dr tüntette ki magát, bár erős versenytársra lelt S z á v o s z t Alfonzban és a temesváriakban.

A harcz vége az lett, hogy a mély lövéseknél az első dijat H i r s c h l e r temesvári lövész vitte el egy szöglövéssel, a másodikat D e n g l Béla, a harmadikat D o m o n k o s Lajos. Kivülök majd mindenki nyert kisebb-nagyobb dijat.

A körtáblánál az első dijat M ü l e k Lajos dr aradi fölövészmester, a másodikat S z á v o s z t Alfonz budapesti fölövészmester és a harmadik dijat F r a n k ó Andor soborsini lövész nyerték.

Kövér Gábor arczképe.

Déli 12 órakor beszüntették a lövéseket s a nagyszámu közönség a lövölde nagytermében gyült egybe K ö v é r Gábor néhai fölövészmester arczképének leleplezési ünnepélyére. A Kövér-családot deputáczió hivta meg az ünnepies aktushoz.

Mülek Lajos fölövészmester üdvözölvén a megjelenteket, szép beszédet mondott. A boldogult fölövészmester szelleme — ugy mond — közöttünk él, mert az ő szelleme szeretettől, ragaszkodástól és vonzalomtól volt áthatva az egylet iránt. Elte delén vesztettük el a nemes férfiut, amikor még annyi szépet, annyi jót és nemeset tehetett volna. Midőn megnyugoszunk a változhatatlan végzet akaratában, mely öt tőlünk elvette, az a reményünk, hogy az ő szelleme vezetend továbbra utainkon. Szenteljük e perczeket az ő emlékének. Udvözli a megjelenteket és az ünnepélyt megnyitottnak nyilvánitja.

Ezután **Keresztes** Gyula dr tartott 20 perczre terjedő beszédet, melyben kiemelte K ö v é r Gábor érdemeit, melyeket mint polgár és mint fölövészmester szerzett, kiterjeszkedve nemes életének minden mozzanatára, melyet ugy a város érdekében, mint az egyletek életében kifejtett, mire az arczképről lehullt a lepel.

A szépen sikerült arczképet R a v a s z Imre, az ismert jeles aradi fényképész festette fénykép után s az K ö v é r Gábort a megszólalásig hiven ábrázolja.

Az arczkép leleplezése után az ünnepély véget ért.

A díszlakoma.

Déli egy órakor lövészek és közönség B i l u s k a ligeti vendéglős nagytermében gyültek egybe a szokásos díszebédre. A díszlakomán mintegy 120-an vettek részt, közöttük a vendégek csaknem teljes számban.

B i l u s k a vendéglős kitünő ételeket és italokat szolgáltatott, ami nagyban hozzájárult a hangulat emelésére. (És itt nem tudunk kitérni azon megjegyzés elől, hogy tulajdonképpen mi a czélja a lövész-egyletnek a városligeti vendéglő bérlőjével akkor, midőn a jelenlegi közmegelégedésre müködik és szintén hajlandó a kivánt bérösszeget megadni.)

Az Orczy-kürt a harmadik fogásnál megkezdte körutját ménesi borral telve s erre megindult az áldomásozás.

Az első köszöntőt a hagyományos szokáshoz képest M ü l e k Lajos dr fölövészmester mondotta O r c z y Lőrincz báró emlékezetére. Multjában él a nemzet, — mondá — a történelem tanit tettekre. Orczy emlékezete nekünk olyan, mely szintén megtanit arra, hogy egymást testvérként szeressük és soha közöttünk nézetkülönbség ne legyen.

Viharos lelkesedés követte e felköszöntőt és a taraczkok durrogása belevegyült a pohárcsengésbe.

Ezután ismét M ü l e k Lajos mondott szép dikcziót a lövész-egylet legrégibb tagjára, K o s s u t h Lajosra.

Ifj. K r i s t y ó r y János az egylet örökös tiszteletbeli tagjait éltette.

H e i n c z Gábor a vendégekért üritett poharat.

S z á v o s z t Alfonz felhivta a figyelmet arra, hogy a nemes hevet nem kell elpuskázni szétosztottan, hanem egyesüljön minden lövész-egylet és alkossák meg az országos lövész-szövetkezetet. E tárgyban ő meghivót fog kibocsátani s a szövetkezeti gyülésre az aradi egyletet elvárja.

G r ü n w a l d Ferencz M ü l e k Lajos fölövészmestert élteti.

K r i s t y ó r y János szintén Mülek Lajosra ürit poharat.

B a r a b á s Béla S z á v o s z t Alfonz egészségére iszik, mint ki Berlinben becsületet szerzett a magyar névnek.

P a v i c s Antal, hivatkozva az aradi kiállitás sikerére, annak elnökét ifj. K r i s t y ó r y Jánost élteti.

I u s t i t o r i s Kálmán a lövészegyletre, G r ü n w a l d Ferencz a kiállitás elnökségére, N a g y Kálmán pedig a sajtóra mondott toasztot, mire délután a hivatalos bankettet feloszlatták. De a társaság nagy része még ott maradt s vidáman mulatott tovább.

Mondanunk sem kell, hogy az ugynevezett „vadtoasztok" folytak éppen ugy, mint a bor.

A bál.

Este nagy közönség gyült össze a ~~ligetben, inkább annak teraszán, mint a~~ teremben. A tánczban nem sokan vettek részt s az első négyest 30 pár tánczolta, de akik ott voltak, kedélyesen mulattak reggelig.

Hja, a hőség, meg a kiállitási park, hol fényes kerti ünnepélyt rendeztek, elszivta a báltól a publikumot.

Jelen voltak a bálon a következő hölgyek:

Mülek Lajosné, Árkay Kálmánné (Budapest), Keresztes Gyula drné, Szendrey Józsefné, Scherhágné, Dobiáschy Józsefné, Ernyeiné, Prinner Vilmosné, Hentscherné, Dörnerné, Marx Ernőné, Frommerné, Szalayné (Nagyszeben), Heincz Gáborné, Pölczl Miksáné, Morelliné, Kristyóry Jánosné, Gásza Kálmánné, Staufferné, Hochnerné, Pankerné, Schmiedtné, Schönfeldné, Amberger Jenőné, Striflerné, Hudetz drné, Fehérné, Schäfné, Reicher Károlyné, Hász Sándorné, Szendrey Etelka, Hentschker k. a., Dörner k. a., Szalay nővérek, Heincz nővérek, Vertán Ilona, Schönfeld k. a., Pölzl k. a., Heim Paula, Gásza nővérek, Nasitz k. a., Striffler Julcsa, Hantsel Paula, Ernyey nővérek, Náray Vilma, Vidovics Rózika, Csik Irén, Domonkos Ilona, Hász Hermin, Hász Sarolta, Sármezey Jolán, Laczay Erzsike stb.

HIREK.

— A VII. hadtest nagygyakorlatai. —

— Saját külön tudósitónktól. —

Radna-Lippa, *augusztus 20.*

III.

Lippa város, mely a 46-ik gyalogezred ittléte óta egy egész nagyváros élénkségét vette fel, mától kezdve még mozgalmasabb, még élénkebb. Ma ugyanis tizenkét órai kemény marsolás után megérkezett Lippára A r a d h á z i e z r e d e, a 33-ik gyalogezred is.

Három zászlóalj, az első, második és negyedik indult meg Aradról K e r t z e k Keresztély ezredes vezetése alatt. (A harmadik bataillon Boszniába van detachirozva, honnét a nagygyakorlat után visszacsatlakozik az ezredhez s a második zászlóalj különittetik ki Temesvárra.) Hogy 30 kilométernyi utat csaknem egy huzamban, teljes marsadjusztirunggal felpakolva megtenni, ilyen irtózatos hőségben és poros uton, milyen terhes feladat, csak az tudja helyesen megitélni, aki katona volt s érezte a nagy manöver minden kellemetlenségét.

Daczára ennek, az aradi regiment is a legjobb kondiczióban, nagy kitartást tanusitva vonult be Lippára. Mindössze csak öt ember dőlt ki az uton, de egy

---

— Ez az én karácsonyom. Hogy találod, uram? — mondá.

— Nagyon szép . . . szinte olyan szép, mint te.

— Ugy-e? Ez az én leányom.

A gyermek megcsókolja a bábut és beczézve viszi egy sarokba a kandalló közelében.

— A leánya! — gondolja a gróf. — Hogyan lehet az a nyomorult ennek az angyalnak az apja?

VIII.

Két gyülölet.

Villadon nem várt nagyon sokáig. A folyosón kis zaj hallatszott. Az orvos kikisérte betegét. Az ajtó ismét bezáródott. A szalon ajtaja kinyilt és Renandière, megismerve a grófot, hirtelen mozdulatot tett.

Könnyü sápadtság lepte el arczát.

Villadon Gillette-re mutatott:

— Ohajtom uram, hogy senki, még egy gyermek se hallhassa a társalgást, ami köztünk fog letolyni.

— Kövessen dolgozószobámba, uram.

Ranandière előre ment. Mikor a gróf a szobában volt, az orvos betette utána az ajtót.

— Egyedül vagyunk. Beszéljen!

— Uram, — kezdé Villadon meglepő hidegvérüséggel — nagyon kevés mondani valóm van; látogatásom rövid lesz. Nem az orvoshoz jöttem, hanem a férfihez . . . Nem az orvoshoz, akinek a hirneve a látszat után itélve, hozzáférhetlen . . . hanem a gonosztevőhöz, akinek a legszigorubb büntetés sem volna elég . . .

— Uram . . . szólt Renandière, aki az első izgalomtól menten, ismét visszanyerte nyugodtságot — uram, ön oly tulizgatottnak látszik, hogy nem vagyok képes megérteni.

— Tulizgatott, én? — szólt Villadon. — Megfoghatja a kezeimet . . . Meglátja, hogy lázban vagyok-e? . . . Ami azt illeti, hogy engem nem ért, ez már megint más. Különben világosabban fogok beszélni. Mindent tudok, ami hét esztendő előtt karácsony éjszakáján történt ön és Villadon grófné közt.

— En szintén emlékszem arra az estre, uram. Egyik gyermekét a biztos haláltól mentettem meg.

— Es hogy visszaadja annak a gyermeknek az életet, az örüléshez közel volt szegény anyának oly gyáva és bünös feltételt szabott . . . Es a szerencsétlen kénytelen volt elfogadni azt . . .

— Ah, ön tudja ezt is?

— Tudok mindent . . . nőm mindent elmondott.

A két férfi rendkivül sápadt volt, mindazonáltal nyugodtak maradtak. Minthha egy beteg lett volna orvosa előtt. Az egyik kérdezett, a másik felelt.

— Nem fogom önnek azt mondani, — folytatta a gróf — hogy ön a legmegvetésreméltóbb emberek közül való, hogy talán nem létezik hasonló esete a kegyetlenségnek és gyávaságnak . . . Erre nézve az ön nézete meg van állapitva, ugy-e? Es az enyém, ha ki akarnám nyilatkoztatni, nem tehetnék mást, mint hogy arczul köpném önt.

— Megboszultam magam. Ha ismét kellene tennem, ujból kezdeném. Boszum nem volt tökéletes, mert önnek nem volt tudomása róla. Most teljes, mert ön tud mindent . . .

— Ön kitalálja, miért vagyok itt . . .

— Szavamra, nem . . . Ha oly kegyes volna megmondani . . . Sok betegem van, akik várják a látogatásomat . . . A szezon rossz és sok szegény nép van ezen a vidéken . . . Perczeim drágák és kérni fogom önt, hogy ne éljen vissza azokkal.

— Önt megölni jöttem ide.

— Csak ugy az ágyból kiugorva — gunyolódék az orvos.

— Ön meg fogja érteni, hogy a történtek után kettőnk közül az egyiknek meg kell halnia . . .

— Ön talán érti, én nem. Söt még hozzáteszem, hogy bizonyos kellemes érzésem fog támadni, ha csendül önnel találkozhatom és kiolvashatom arczából azt a sok jót, amit rólam gondol. Amiben eddig nem részesülhettem.

— Kettönk közül az egyik meg fog halni, mondom . . . Szükséges önt provokálni, hogy megverekedjék? . . .

— En nem fogok megverekedni . . . Nagyon ostoba volna ez tőlem . . .

— Gyáva és gyalázatos, utálatos féreg! . . .

— Minthogy az ön véleménye meg van és minthogy gyávának tart engem, nem akarom önt meghazudtolni azzal, hogy megverekedjem.

Es a gróf keze hatalmasan csapódott az orvos arczára.

Emez behunyta szemeit s hátrált. Kevés hab mutatkozott az ajkain Szemei vérbe borultak, mikor ismét kyitotta. Örültnek nézett ki.

— Hallgass reám, Villadon; én nem vagyok gyáva, biztositlak. Jól tudod. Már megverekedtem egyszer veled. De most az egyszer nem akarom koczkáztatni az életemet a tied ellen, mert gyülöllek. En nem akarlak megölni. Es ön magát sem akarok meghalni, mert élvezni akarom boszumat. Nincsen nagyobb bántom, mint amelyet most szenvedtem tőled. Látod, én megtartottam hidegvéremet. Távozz el. Tanácslom. Megölhetnél talán, de én már megtettem volna a kellő intézkedéseket. Ha én meg is haltam, oly felvilágositásokat találnának, melyek gyalázatodra szolgálnának. Tehát saknk itt.

A gróf feltartotta lovagostorát Egy lépéssel hátrált.

A következő pillanatban sziszegés hallatszott, amelyre a Renandière kegyetlen fájdalomkiáltása felelt.

— Ez a második eset, hogy osrom megbélyegezte arczodat, nyomorult.

Az orvos arcza fel volt hasitva. A vér patakzott belőle. Iróasztalán bolva, arczát kezeibe temetve, Renandière maró fájdalmakban gyötrődött.

Egyszerre Villadonhoz rohan. Arcza undoritó . . . Nem olyan, mint egy emberé, hanem mint egy vadállaté.

— Elfogadom . . . Elfogadok mindent . . . Ah! fetrengni akarnék a véredben . . . Megöllek, légy bizonyos benne. . . . Es azután kihiresztelem, hogy a feleséged kedvesem volt, hogy gyermekeid nem a tieidek . . . Ah! ah! én, aki megtartottam a titkot . . . Annyi botrányt fogok csinálni a neved körül, ha nem leszel többé itt, hogy össze fogsz rázkodni a dühtől sirodban is . . . Igen, elfogadom. . . . Megverekszem . . . Es mint te, halálos párbajt akarok . . . halálost . . . Es meglátod, te fogsz meghalni.

— Pisztolylyal verekszünk . . .

— Igen, igen.

Es Renandière letörülte az arczából kibugyogó vért. Es vér volt szemeiben is. Szakálla is tele volt vérrel. Es homloka vörös volt, mintha a gutaütéshez lenne közel.

— Egyetlen pisztoly . . .

— Mindent, amit akar!

— Egészen közelről.

— Legyen!

— A sors fogja elhatározni, ki lőjjön először.

— Beleegyezem. Es semmi tanuk. Az egyiknek a meggyilkoltatása a másik által, és a véletlen jelölje ki, melyik legyen közülünk a gyilkos.

— Megértetted . . .

— Mikor? Azonnal, ugy-e?

— Két óra mulva . . . Mialatt Bergereaux-ba megyek, rendbe szedni ügyeimet és azután a „Három cserfa" keresztutnál találkozunk . . . Ismered a helyet?

— Igen.

A gróf hidegen kivette az óráját.

— Most kilencz óra. Tehát tizenegykor?

(Folytatása következik.)

kis pihenő után ezek is beálltak a sorba s marsoltak tovább saját beosztásukban.

A három zászlóaljjal együtt jött egy fél eskadron huszár is a 15-ik huszárregimentből Kunzel kapitány vezetése alatt. Az eskadron másik fele Lippáról ment elébök, mert ugy volt tervezve, hogy a 46-ik gyalogezred két zászlóalja az emlitett huszársággal együtt mint ellenség vonul ki Lippáról, s Paulis alatt összeütközik az aradiakkal.

A 46-ik gyalogezred első és negyedik bataillonja fehér jelvényekkel ellátva (ami a katonaságnál ellenséget markiroz) reggel 7 órakor indult ki Lippáról. Paulison rasztoltak egy keveset. Az összeütközés déli fél 12 órakor történt.

11 óra felé már száguldoztak az ellenséges lovas-patrouillok s a paulisi országuttól jobbra nemsokára feltünt a gyalogság elővédje is. Rövid előrevonulás után a csapatok tüzvonalba fejlődtek s megkezdődött a kölcsönös tüzelés. Az ellenség egy ideig megállta helyét, majd körülbelül félórai tüzelés után a megállapitott kombináczió szerint megkezdte a visszavonulást.

A támadást végignézte Cronenbold Ferdinánd tábornok, dandárparancsnok is, ki segédtisztje, Csicserits főhadnagy kiséretében szintén Lippára érkezett. A tábornok elismeréssel nyilatkozott a szépen, pontosan keresztülvitt gefechtről, amely csakugyan nagyon jól sikerült.

Rövid pihenő után a 46-os bataillonok seehofi Müller Adolf ezredes vezetése mellett visszamarsoltak Lippára, mig a 33-ik ezred Paulison maradt, hol a szabad mezőn lagert ütött. A táborozás kissé kellemetlen volt, mert a nap 30° Reumur-ral tüzött le reájuk egész délután 6 óráig, mikor már kissé szünni kezdett a nap heve s beállott az esti hüvösség. A 33-ik gyalogezred még nincs sátrakkal felszerelve, mint a 46-ik, s igy a táborozás ugynevezett „freilager“ volt. A táborozó regimentet este felé Cronenbold tábornok ismét megtekintette.

Paulisról ma, 20-án reggel mentelt tovább a 33-ik gyalogezred Radna-Lippa felé. Ez a mars már nem volt olyan terhes, mert az ut nem hosszu s hajnalban indulván el, a nap heve sem sütötte őket olyan nagyon, mint előző nap.

Az aradi gyalogezred szintén Lippán van elszállásolva, még pedig „cantonirung“ (laktáborozás) szerint. 10—15, sőt több ember van beszoritva egy házba s igy mindenki fekszik ugy, ahogy lehet. Az étkezés zászlóaljak szerint közös konyháról történik.

Cronenbold tábornok a „József főherczeg“ szállodában van szállva, hol egyszersmind a dandárparancsnokság is van. Az épület előtt disz-őr áll posztot.

Holnap kezdődnek a dandárgyakorlatok. A két ezred e hó 25-ig Radna-Lippán marad s aztán tovább marsol Gurahoncz felé.

— **Szent István napja** alkalmából ünnepies istentiszteletet tartottak a minoritatyák templomában. A misét főt. Jánosy Demjén provincziális tartotta fényes segédlettel s a közönség zsufolásig megtöltötte a templomot. Megjelentek a hatóságok, testületek és kir. hivatalok, nemkülönben számos egylet is. A megyei tisztikart Szathmáry Gyula alispán, a városi tisztviselőket Institoris Kálmán főjegyző vezette. A törvényszék biráit Ottrubay Károly kir. törvényszéki elnök, a kir. államvasutak tisztjeit Hohnheiser és Korbuly felügyelők, a pénzügyigazgatóságét Krausz József pénzügyigazgató vezették. Ott láttuk egyházi részről Metianu János gör. kel. román püspököt Goldis János protosynczel kiséretében. Megjelentek továbbá: Kuncz Elek lyczeumi igazgató, Millig József városi iskolafelügyelő, a jószágigazgatóság tisztjei sat. A honvéd tisztikar csaknem teljes számban jelen volt Cordon báró vezetése alatt. Az egyletek közül a hadastyán-, a tüzoltó- és a hadász-egylet volt diszegyenruhás tagok által képviselve. Mise végeztével körmenet indult az aradmegyei közkórházhoz, melynek kápolnája előtt főt. Zatyko Fridolin áldozár tartott szép szent beszédet. Innen a körmenet visszatért a templomba.

— **Megdöbbentő hirt** hozott a táviró Gleichenbergből: Pálffy József aradi államépitészeti kir. főmérnök köztiszteletben állott neje szül. Kishalmy Klementina elhunyt. A jótékonyságáról ismert és életerősnek látszott urnő elhunyta mély részvétet keltett egész városszerte ugy a nagy rokonságnál, mint a közönségnél. A polgári jótékony nőegylet, melynek az elhunyt sok éven át volt buzgó védasszonya, külön gyászjelentést fog kiadni. Pálffy Józsefné már huzamosb idő óta tartózkodott Gleichenbergben hülési bajával, de a kies fürdő levegője és kurája sem tudta elforditani róla a vészt, a végzet rendelését. Az elhunyt urnő holttestét ma hazaszállitják Aradra s itt fogják örök nyugalomra helyezni. A család által kiadott gyászjelentés a következőleg hangzik:

Alólirottak fájdalmas szivvel jelentik a forrón szeretett nő, illetőleg édes leány, testvér, sógor és sógornő, valamint számos rokonok, ismerősök és jóbarátaik nevében is Pálffy Józsefné szül. Kishalmy Klementina urnőnek f. évi augusztus hó 19-én, életének 35-ik s boldog házasságának 12-ik évében, hosszas kinos szenvedés után Gleichenbergben bekövetkezett gyászos elhunytát. A felejthetetlen halott hült tetemei f. évi augusztus 22-én d. u. 6 órakor fognak az aradi sirkertben a temetőbeli halottas házból az örök nyugalomnak átadatni. — Az engesztelő szentmise áldozat augusztus hó 25-én, d. e. 19 órakor a t. Minorita-atyák templomában fog bemutattatni. Áldás poraira! Aradon, 1890. augusztus 21. Pálffy József, kir. főmérnök, férje. Id. Kishalmy Ferencz, atyja. Dr. László Elekné szül. Kishalmy Berta, Kishalmy M. Lajos, Herczegh Gézáné szül. Kishalmy Ilona, testvérei. László Elek dr., orvostudor, Herczegh Géza, közs és váltóügyvéd, Pálffy Sándor dr. ügyvéd, sógorok. Kishalmy M. Lajosné szül. Balogh Juliska, sógornő és ezeknek gyermekei.

— **Szeberényi Gusztáv meghalt.** A magyar evang. egyháznak ismét gyásza van, rövid idő alatt immár harmadik püspökét vesztette el: Szeberényi Gusztáv, a bányai kerület püspöke kedden hajnali négy órakor Békés-Csabán meghalt 74 éves korában. Még a télen szenvedte keresztül az influenzát és ennek következményei oltották ki most életét. A trencsénmegyei Koczhanóczon született, hol atyja pap volt. Mikor Selmeczbányán tanult, résztvett a diákság magyarositási mozgalmában. Később egymásután felkereste a nagy német protestáns egyetemeket. Tizenkét évig Egyházas-Maróton lelkészkedett, 1853-ban pedig békéscsabai lelkészszé lett s e minőségben kiváló érdemeket szerzett az egyházszervezés körül. Epittetett iskolát, templomot és utóbb mint esperes szaporitotta az egyházi vagyont. Püspöki hivatalába 1872-ben iktattatott be. Egy izben az országgyülésen is képviselte Békéscsabát. Czékus püspök halála után, mint az ev. egyház püspöki karának második szeniora, tagja lett a förendiháznak. Élénk tevékenységet fejtett ki az egyházi irodalom körül. Különböző protestáns folyóiratok közöltek tőle czikkeket, 1872-ben pedig kiadta az „Uj szertartartásos Agendá“-t, melyért a bécsi prot. hittudományi kar oklevéllel tisztelte meg. Elhunytáról a békéscsabai ev. egyház külön gyászlapot adott ki. Özvegyen kivül három fia és két leánya siratja. Fiai közül Szeberényi István közjegyző Temesmegyében, József pedig ügyvéd Orosházán. Az elköltözött püspök temetése tegnap délután négy órakor ment véghez. Béke poraira!

— **Baromfi-kiállitás.** Fényes Kálmán dr, az időleges baromfi-kiállitás csoportbiztosa, már szétküldte a meghivókat s a kiállitás programmja is megállapittatott. A meghivók mellé oda van csatolva a bejelentési iv is. Az „Alföldi és délmagyarországi általános kiállitás“ alkalmával 1890. év szeptember hó 13-ától bezárólag 17-éig tartandó időleges baromfi-kiállitás programmja a következő: 1. §. E kiállitásra elfogadtatnak mindenféle tyukok, gyöngytyukok, pulykák, kacsák, ludak, diszbaromfiak, galambok, hizott baromfiak, tengeri nyulak, baromfi-tenyésztési segédeszközök és irodalmi termékek. 2. §. Ezen kiállitásra a bejelentések egészen 1890. év szeptember 4-éig fogadtatnak el. A bejelentések, melyekhez egyidejüleg a helypénzek is csatolandók, az „Alföldi és délmagyarországi általános kiállitás“-nak (Fényes Kálmán dr, Arad. Andrássy-tér 6.) küldendők be. 3. §. A hely- és élelmezési pénz minden tyuk, kaesa, lud, pulyka, gyöngytyuk és diszbaromfi után darabonként összesen 50 krban lett megállapitva. Megjegyeztetik azonban, hogy egy ketreczbe galambból csak 2 drb, egyéb baromfiból csak 3 drb vétetik fel. A galambok és tengeri nyulak párjáert 50 kr fizetendő. Baromfi-tenyésztési segédeszközök és irodalmi munkák céljaira szükségeltető tér négyszögméterenkint 2 frttal számittatik. 4. §. A dijazás fajták szerint történik. A birálóbizottsági tagok azon osztályban, melyben birálnak, dijakra nem számithatnak, de ezen osztályban a helypénz fizetése alól felmentetnek. Dijakban csakis abszolut becsü állatok részesülnek. A dijak következők: tiszteletdijak, érmek és oklevelek. 5. §. A felügyelet, ápolás és etetésről a a rendező-bizottság gondoskodik. 6. §. Valamennyi kiállitási tárgy legkésőbb 1890. év szeptember hó 12-ig portomentesen küldendő be. A beteg vagy ki nem állitható állatok a kiállitó költségén visszaküldetnek. 7. §. A kiállitás bezártával minden el nem adott állat a tulajdonosnak visszaküldetik.

— **Meghivás.** Az „Aradi és aradvidéki tisztviselői kör“ f. é. augusztus hó 17-ére egybehivott közgyülését a tagok kellő számbani meg nem jelenése miatt nem tarthatván meg, az alapszabályok 13. §-a értelmében a közgyülés f. é. augusztus hó 24-én délelőtt 11 órakor tartatik meg, amelyre a t. tag urak azzal hivatnak meg, hogy a közgyülés a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határozatképes leend. Az elnökség.

— **Esküvő.** Mint Szegedről irják, kedden reggel 8 órakor vezette oltárhoz ott a belvárosi templomban Straubert Izidor aradi honvéd-százados Molnár Mariskát, Molnár Pál ny. mérnök, tekintélyes szegedi polgár kedves leányát. Az uj pár az esküvő után azonnal elutazott.

— **Kinevezés.** Popovits Gyulát, néhai Popovits kir. törvényszéki elnök fiát, a király tüzérhadnagygyá nevezte ki a 4. hadtest-tüzérezredbe.

— **Zászló-anya.** Vasárnap délelőtt egy 12 tagu ujaradi küldöttség tisztelgett Ternajgó Czézár vezetése alatt Barabás Béla drné asszonynál, felkérve őt, fogadná el a zászlóanyai tisztséget az uj-arad-zsigmondházi torna-tüzoltó-egylet zászlószentelésénél. Barabásné asszony a küldöttséget szivélyesen fogadta, s késznek nyilatkozott a tisztség elvállalására.

— **Galamblövészet.** A borosjenői kaszinó által augusztus 24-én, a borosjenői kaszinó alaptőkéje javára a borosjenői uradalmi kerti-helyiségben rendezendő gömblövészet- és tekeversenynyel egybekötött tánczvigalom fényes sikerünek igérkezik. A meghivókat a mulatságra már szétküldték. Belépti jegyek ára: családjegy 2 frt, személy-jegy 1 frt. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A gömblövészet és tekeverseny kezdete d. u. 3 órakor. A tánczvigalom kezdete 8 órakor.

— **Pályázat.** Szentleányfalva község jegyzőt fog választani szeptember hó 11. napján. A jegyzői állásra a pályázati kérvények szeptember 10-éig nyujthatók be Ortutay Gyula aradjárási főszolgabirónál.

— **A magyarvárosi** polgári jótékonyczélu asztaltársaság ma este 8 órakor tartja évi rendes nagygyülését a „Hoffmann“-féle vendéglőben, melyre a tagok minél számosabban leendő megjelenésre ez uton meghivatnak az „elnökség“ által.

— **Uj konzul.** A kereskedelmi miniszter közli városunk és megyénk törvényhatóságával, hogy Jonkteer I. H. Teixaras de Maltas németalföldi konzullá Budapestre kineveztetett.

— **Disztekézés.** Az aradi polgári lövész-egylet a lövöversenynyel együtt disztekézést is rendezett az egylet aszfaltos pályáján. A sport e neme iránt is nagy volt az érdeklődés és a kitüzött csinos dijakra ugyancsak „dolgoztak“ a matadorok. Az első dijat Deák Károlynak, a másodikat Czigler G.-nek sikerült elnyernie.

— **Nagy Antónia leánynevelő-intézetében** (Deák-Ferencz-utcza 7. sz.) a beiratások szeptember első napjain kezdődnek. Felvétetnek benlakók és olyan nagyobb leánykák, kik csak női munkát vagy szépmüvészeti tárgyat óhajtanak tanulni. Értesittetnek egyuttal a szülők, hogy a felsőbb osztályokban a természettudományi tancsoportra tanárok, a női munkára Ilona Mária kisasszony, a müvelt és kitünő képzettségü nevelőnő van alkalmazva. Irásbeli megkeresésre azonnal válasz küldetik.

— **Hidépités.** A kisjenő-erdőhegyi utra szükséges hid munkálataira nézve megtartották az árlejtést. A kikiáltási ár volt 2796 frt; Incze Lajos ebből leengedett 12.8, Jäger és Aumann 11.6, Veres Károly 26.6, Einwag János 7.4, Veruer Imre 19.1 százalékot. A szerződést Veres Károlylyal kötötték meg.

— **A jószáshelyi tüzoltó-egylet** — mint levelezőnk irja — augusztus 17-én Ő Felsége születésnapjának megünnepléseül és saját alapja javára igen sikerült tánczvigalmat tartott, mely sikert első sorban a rendezőség fáradhatatlan buzgalmának köszönhetni. Az esti vonattal érkezőket már messziről meglepte az itt még szokatlan sok szines lampionok által megvilágitott hatalmas nemzeti zászló. A terem izléses dekorácziója pedig semmi kivánni valót nem hagyott hátra. Szünetközben Wauer Adolf főparancsnok lendületes beszédben emlékezett meg a nap jelentőségéről, Ő Felségét éltette, mire az egész teremben jelen voltak szünni nem akaró éljenzésben törtek ki. Szünet után folyt jó kedv mellett a táncz egész reggelig. A főparancsnok azonban meggyőződést akart szerezni, hogy vajjon a tüzoltó-egylet tagjai kötelességeik teljesitésében is oly fáradhatlanok-e, mint a mulatságban, s mikor már azt gondolta, hogy mindenki az egész éjjeli mulatság után jóleső nyugalomnak átadta magát, tüzet jeleztetett. Dicséretre legyen mondva az egylet tagjainak, hogy azok rövid 5 percz alatt mentésre állottak a szertár előtt. Ekkor a főparancsnok a tagoknak értésére adta, hogy a válamérei fürészgyár lángokban áll és oda fogunk sietni mentemi. Csakugyan elmentünk Valamáréra, magunkkal vivén a fecskendőt. Az 5 kilométernyi utat rövid félóra alatt megtéve, vettük észre, hogy csak képességünk tétetett próbára. Miután Valamárén egy kis gyakorlatot tartottunk, pihenő következett, mely alkalommal a gyár tulajdonos társ Goldmann ur frissitőket adatott. Itt nem hiányoztak felköszöntők sem, melyek közül első sorban kivált Karátsonyi János jószáshelyi körjegyző és az egylet érdemes alparancsnoka által mondott felköszöntő Ő Felsége és felséges családjára. Valamáréról hazamenve, megint nem gondolt senki a pihenésre, mert ekkor a helybeli gör. kel. templomba kellett sietni, ahol tisztelendő Costina György helybeli lelkész a nap jelentőségéhez képest istenitiszteletet tartott. Az istenitiszteleten jelen volt az önkénytes tüzoltó-egylet, a helybeli csendőrség, a gurahonczi pénzügyőrség és igen nagy közönség.

— **Az Attila-tér rendezését** a tanács sürgős kötelességévé tette a mérnöki hivatalnak. A mérnöki hivatal most gondolkozik a rendezés módozatairól.

— **A szentleányfalvi és fakerti népünnepély.** A délmagyarországi kiállitás tüzoltó-, gyalog- és lóversenynyel egybekötött jótékonyczélu népünnepélye méltóságos Zselénszky Róbert gróf ur mint az aradmegyei gazdasági egyesület elnökének védnöksége alatt a szentleányfalvi és fakerti gyepen 1890. augusztus 24-én, azaz vasárnap fog megtartatni, melyre a nagyérdemü közönséget ez uton tisztelettel meghivja a rendezőség: Ortutay Gyula, tiszteletbeli elnök. Szondy Géza, elnök. Kis Mihály, Nidermayer Alajos, Kovács Antal, Récsey Miklós, id. Vasóczy Ferencz, Geist Péter, alelnökök. Beke István, Janovics János, pénztárnokok. Ifj. Vasóczy Ferencz, jegyző. Kovács András, id. Janovics József, ellenőrök. Veszprémi János, Shänäkker Ferencz, Gyüre Mihály, Juhász János, Faragó Mihály, Kutnik Bálint, Nagy István, Stenger József, Paksi Márton, Pikó Sámuel, Cs. Szabó Mihály, Sleé Antal, Valkó Péter, Gulyás Ferencz, Farkas Sándor, Varga Bálint, Janovics Mihály, Balázs József, Kocsis Jánns, Pekó Mihály, Svarcz Márton. Mészáros István, Svarcz József, Kis János, Gyaraki Péter, Tarko István, Szegedi István, Kovács István, Takács Ferencz, Czüber Mihály, Domokos Imre, Pékó Sándor, Reis Ferencz, Tumele Mihály, Kelemen János, Jerger Bálint, Janson János, Dörner József, Ács József, Probst Mihály, Détári Illés, Tázlé András, Bauer Károly, Endre József, Veselovszky Albin, Heinz József, Reis Ferencz, Janson Péter, Gáspár István, Köjf János, Farkas Péter, Fekete István, Fekete Bálint, id. Balázs Péter, Seres József, rendező bizottsági tagok. Farkas Sándor, Sütő Sándor, Beke Mihály, Vaszkán Lajos, Vékony Károly, K. Molnár János, Hein József, Ifj. Tázló András, Szegedi Bálint, Zatán Mihály, Kabai János, Mikó János, ifj. Bimbó Mihály, ifj. Balázs Péter, ifj. Janovics József, Földesi János, ifj. Bimbó Péter, Dóczi János, Prohászka Antal, Budai János, Gyöngyösi Pál, Vérdt Antal, Molnár András, ifj. Verner Márton, Balázs Imre, Gruber Ferencz, Lump János, Höffinger Antal, Fropfenbrum András, Farkas János, Molnár Mihály, ifj. Jerger Bálint, Hajdu Mihály, rendfentartók. Programm: 1. Délután 3 órakor a lóversenyben résztvevők diszkörmenete Fakert és Szentleányfalva községekben zeneszó mellett. 2. Délután félnégy órakor paraszt gazdák egyszerü sik lóversenye egyenes versenypályán 3 futásban, kezdete taraczk lövésekkel jelezve. A versenyben csakis paraszt gazdaságot folytató tulajdonosok vehetnek részt lovaikkal és a versenyfuttatás alkalmával lovaikat minden nyereg nélkül szörén tartoznak lovagolni. A versenydijak az ünnepély szinhelyén annak megkezdése alkalmával fognak közhirré tétetni. Versenybirák: Ortutay Gyula elnöklete alatt Bánhidi István, Dániel Endre, E. Illés László, ifj. Kristyóri János, Kriván János, Lendvai Sándor, Warga József, Kormos Ödön. 3. Délután fél öt órakór gyalogverseny egy futásban, kezdete ágyulövésekkel jelezve. A versenydijak az ünnepély szinhelyén annak megnyitása alkalmával fognak közhirré tétetni. Versenybirák: Ortutay Gyula elnöklete alatt Abrai Lajos, Botta Döme, Horváth Andor, Niedermayer Tóbiás, Stengl Ignácz, Varga Imre. 4. Délután 5 órakor tréfás versenyek kezdete. Ezen programmpont fogja az ünnepély egyik legmulattatóbb részét képezni, mely mindazon bohóságokat, amelyek csak népünnepély programmjában elő fordultak, magában foglalja. Versenybirák: Györgyössy Rudolf elnöklete alatt Endes Dániel, Kulcsár István, Gosman Antal, Csuta György, Nagy Sándor, Vellányi Izidor dr. 5 Este 7 órakor tüzoltóverseny Fakert és Szentleányfalva községek a törvény értelmében ujonnan csak most szervezett önkéntes falusi tüzoltói között. Versenydij egy hordó bor, mely a versenytérre müködési képességgel elsőnek érkezett tüzoltótársulatnak adatik ki. Versenybirák: Ortutay Gyula elnöklete alatt Mülek Lajos dr, Kosár János, Krón Kálmán, Ries Gáspár, Szondy Imre, Zöldy Jenő, Ternajgó Caesár. 6. Este nyolcz órakor tánczmulatság kezdete a népsátorban. 7. Este kilencz órakor tánczverseny a népsátorban, amidőn is a legjobb csárdástánczos kitüntetésben részesül. Versenybirák: Keresztes Gyula elnöklete alatt Grosz Vilmos, Hornyák Viktor, Téttner Andor, ifj. Istvánffy Béla, Sas Ede, Kormos Aladár. 8. Este 10 órakor tüzijáték. kezdete taraczklövésekkel jelezve. 9. Éjjel 12 órakor sorshuzás. Belépti-dij a népmulatság- és versenyünnepélyre 15 éven alóli gyermekek és katonák részére 20 kr, felnőttek részére 40 kr. Minden belépti-dij egyszersmind 10 kros sorsjegyet képvisel a sorsjátékra s a rajta levő számmal délmagyarországi kiállitási sorsjegyet lehet nyerni. Kéretik a közönség, hogy a beléptijegyeket az ünnepélyen kivül viselni legyen szives. Az esetleges tiszta jövedelem a szentleányfalvi magyar iskola felszerelésére fog fordittatni. Az ünnepély tartama alatt Aradról a „Három király“ szállodától mérsékelt dijak mellett déltől kezdve másnap reggelig az ünnepély szinhelyére és vissza társas kocsik fognak közlekedni. — Az omnibuszra a „Három király“ szállodában augusztus 23-án és 24-én délelőtt előjegyzés eszközölhető.

Kitünő ételekről, hüsitő italokról az ünnepély szinhelyén és az ezen czélra ideiglenesen berendezett iskola helyiségében Schiffrer B. aradi jónevü vendéglős kitünő konyhája által gondoskodva van. A valódi halpaprikást, malacztokányt és gulyáshust igazi tiszai halász fogja a közönség szemeláttára a szabadban felállitott nagy bográcsokban felülmulhatlan izletességgel készitteni. A népsátor an kezdődő tánczmulatsággal egyidejüleg az ujonnan épült magyar iskola diszes és tágás termeiben 1 forint beléptidij mellett külön bankett, esetleg tánczmulatság rendeztetik.

— **Zaránd községben** e hó 23. és 24-én tartatik meg az országos vásár, miután a község felmentetett a szarvasmarha-zárlat alól.

— **Hidbérlet.** A talpasi Köröshid bérletére nézve árverést hirdet Aradmegye alispánja. A hid bérlete 550 frt évenkint s a szerződés 1890. évi október hótól köttetik 3 évre. Az árverést augusztus 29-én tartják.

— **Nagy tüz** pusztitott — mint ujabban irják lapunknak — mult pénteken éjjel Lippán. A város délnyugati végén, jóval tul a róm. katholikus templomon, éjjel 11 óra után egy udvari melléképületben tüz ütött ki, amely rohamosan terjedt, ugy, hogy pár percz alatt nem kevesebb mint hét különböző épület állott lángokban. A tüz nagy riadalmat keltett, mert azon a környéken, hol kiütött, csaknem minden ház zsuppfedeles, szalmás és könnyen gyulékony. A legtöbb helyen nagymennyiségü takarmány és gabona égett be, azonkivül sok mezei eszköz, kocsi, szekér stb. A kár igen jelentékeny. Daczára annak, hogy a a tüzoltóság nagy buzgalmat fejtett ki a lokalizálás körül, s daczára, hogy a katonaság is segédkezett, a tüzet csak nehezen lehetett elfojtani. Lippaváros elöljárósága a város közönsége nevében átiratban köszönte meg az ezred segédkezését s a legénységet megajándékozta 1500 liter jó borral, mely Ő Felsége születésnapján osztatott ki. — Ugyanezen éjjel, mint levelezőnk irja, Solymoson is pusztitott a tüz. Itt számos épület esett a lángoknak martaléknl.

— **Szerencsétlenség.** Székudvar községben Szécsányi István f. hó 19-én csépléskőzben a gőzcséplőgép dobjába csuszván, a kapott sérülések következtében meghalt.

— **Egy kis botrány** történt szerdán a „Nádor“ kerti helyiségében. L. S. aradi uri ember menetközben lábával megérintette W. J. honv.-huszár önkénytes kardját, mire az a polgárembert ugyancsak leszidta. Mint halljuk, az önkénytest feljelentették felettes katonai hatóságának.

— **Kidobott ember.** Hungerleider aradi boltjában egy napszámos olyan garázda modorban lépett fel, hogy egyik segéd kidobta őt. A kidobott ember hanyatt esett és sérüléseket szenvedett. A segéd maga jelentkezett a rendőrségnél az eset miatt.

— **Halál ijedtség következtében.** Lippán — mint ottani levelezőnk értesit — a hirtelen ijedtség megölt egy 70 éves parasztasszonyt. A napokban ugyanis Lippán tüz volt s mikor a Jevris Marjucza nevü öreg asszonyhoz a veszedelem hirével berontottak: a gyenge nő összeesett s rögtön meghalt. Az orvos már csak a beállott halált konstatálta a tetemen.

— **Gyula városa** laktanyát épittet Ursits Lipót és fia aradi czég által. A laktanya alapkövét a napokban tették le nagy ünnepiességgel, melyen ugy a polgári, mint a katonai hatóságok jelen voltak.

— **Udvariasan.** Egy fiatal gigerli udvariasan átengedte a helyét egy már nem fiatal kisasszonynak a lóvasuti kocsiban.

— Ah, ez igen udvarias, igen szép öntől — mondja a dáma.

— Oh, én mindig udvarias vagyok az öregek iránt — mondja tisztelettel a gigerli.

— **A Körös áldozatai.** A Jószáshely község mellett elfolyó Körösben hétfőn három tiz éves fiu fürdött, kik közül kettő a Körös egy örvényébe beletévedt és nyomtalanul eltünt. Volt mindjárt csónak, amelyen utánuk mentek, de hiába volt minden kutatás, mert a gyerekek, ahogy elmerültek, többé fel nem bukkantak. Keresték őket horgokkal is, de mind hiába, a vizbefult gyerekeknek még a holttestét sem akarta a viz visszaadni a kétségbeesetten a parton futkosó és kezeiket tördelő szülőknek.

— **Utóállitást** tartottak tegnap az aradi várban. A hat ifju közül egy se vált be. Hármat visszahelyeztek, három pedig fegyverképtelennek osztályoztatott.

— **Körözés.** Markusán Konstantin illyói illetőségü napszámos lopás büntettével vádolva, megszökött Lippáról. Országszerte körözik.

Szinház.

— **Somlóné-Vadnay Vilma** és férje a költő-szinész Somló Sándor szerdán Aradra érkeztek és itt maradnak a szezon megnyiltáig.

— **Az előadások megkezdése.** Az idei szinházi szezon iránt az érdeklődés rendkivüli, és mondhatjuk, hogy nem fog annak ártani még a szeptemberben esetleg tartható meleg se, eltekintve attól, hogy pompás hüvös őszi esték is lehetnek, amikor a szinház valóságos áldás lesz.

A szezon megnyitására vonatkozólag a következő jelentést vettük:

Az előadások szeptember elsején ve-

szik kezdetüket. A rendes szini évad előtt — tekintettel a kiállitás folyamára — ezen idő alatt „pótbérletet" nyitok, mely csak 26 előadásra terjed, ugyanazon előnyös árengedményekkel, mint az évadbérletben szokás (a téli havibérletnél jutányosabb):

	Egész bérlet 26 előadásra	Minden 2. sz. 13 előadásra
Kettős (nagy páholy), földszinten v. az I. emeleten	112 frt 60 kr.	61 frt 10 kr.
Páholy, földszinten vagy az I. emeleten	75 „ 50 „	40 „ — „
Támlásszék, az 1. és 2-ik sorban	19 „ 50 „	10 „ 50 „
Támlásszék, a 3., 4. és 5-ik sorban	16 „ 45 „	8 „ 70 „
Támlásszék, a 6-ik sortól végig	13 „ — „	6 „ 95 „

Ezen idő alatt bérletszünetes előadás nem tartatik, s igy minden jelesebb ujdonság premierje bérletben adatik elő.

Szintársulatom személyzete — már ezen egyhónapi rendkivüli előadásokra is — teljes számmal együtt működik.

Bérlet iránti intézkedések kéretnek a szinházi irodában naponként d. e. 9 órától 11 óráig és d. u. 3 órától 5-ig; időközben Gonda László szinházi pénztáros személyesen is fog e végből tisztelegni.

Elsőbbségi joggal birnak a bérlethelyek megtartására a mult évi bérlő uraságok, azonban e végből augusztus hó 29-ig méltóztassanak intézkedni, mert azontul mások igényei teljesittetnek.

A téli sziniévad a fent hirdetett 26 bérlet előadás leteltével szeptember hó 27-én veszi kezdetét, az évadbérlet megnyitásával.

A bérlet-befizetés a jegy átvételekor történik.

Becses figyelmébe ajánlva a n. é. közönségnek.

Arad, 1880. augusztus 23.

Kiváló tisztelője:

Aradi Gerő,
szinigazgató.

Törvényszék.

— **Az aradi kir. törvényszék** büntető tanácsa tegnap két kisebb ügyet tárgyalt.

Fajkucza Tódor és Bulcse Juon szintyei lakosok betörtek Weisz Katalin kamrájába és elloptak onnan egy bödön zsirt és nehány liter szilvoriumot.

Minthogy a károsnövel kiegyeztek, a két tolvajt a törvényszék lopásért elitélte hathat havi börtönre.

Vále Mitru és Csordás Tódor azzal voltak vádolva, hogy Jung József kisjenöi dongakereskedőtől elsikkasztottak 100 frt áru dongafát, melyeket Aradra szállitás végett biztak rájok.

A vádat nem lehetvén rájok bizonyitani, a törvényszék mindkét vádlottat felmentette.

Vegyes közlemények.

Budapesti gabonatőzsde.

Augusztus 21.

Amerika $1\frac{1}{2}$ centtel olcsóbb, kielégitő sürgős kinálat, vételkedv tartózkodó, lanyha irányzat, 25,000 métermázsa forgalom, 5—10 krral olcsóbb árak.

Tavaszi buza 7.49—50; őszi buza 7—7.02; kukoricza 5.95—97; zab 6.12—14.

Szeszüzlet.

Augusztus 21.

B. Szesz. Készáru nagyban 51.—; kicsinyben 51.50; hordó nélkül, per 100 liter, % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Hivatalos árfolyamok
a budapesti áru- és érték-tőzsdén.

Budapest, 1890 augusztus 21.

Magyar aranyjáradék 4%	100.90
„ papirjáradék 5%	99.50
„ vasuti kölcsön	—.—
„ keleti vasuti államkötvény, I. kibocs.	—.—
„ „ „ „ II. „	—.—
„ „ „ „ III. „	111.—
„ földtehermentési kötvény	—.—
„ „ „ záradékkal	—.—
Temes-bánáti földtehermentesitési kötvény ..	—.—
„ „ földteherment. kötv. záradékkal	—.—
Erdélyi földtehermentesitési kötvény	—.—
Horvát-szlavon földtehermentesitési kötvény	104.—
Magyar szőlődézsmaváltsági kötvény	—.—
„ nyereménysorsjegy-kölcsön	137.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	127.—
Osztrák járadék papirban	88.25
„ „ ezüstben	89.50
„ „ aranyban	108.—
1860-iki államsorsjegyek	140.—
Osztrák-magyar bankrészvény	980.—
Magyar hitelbank-részvény	354.—
Osztrák hitelintézet-részvény..	307.50
Ezüst	—.—
Cs. és kir. arany	5.40
20 frankos arany (Napoleond'or)	9.02
Német birodalmi márka	55.85
London	113.85
20 márkás arany	11.15

Felelős szerkesztő: **Vásárhelyi Béla.**

Nyilttér.*

Az aradi polgári takarékpénztár
(a t. Minorita atyák palotájában földszint)

ajánlkozik **takarékpénztári betételek** kamatozására 30 napi felmondás mellett 4 „ „, 90 napi felmondásra **5%** mellett. Visszafizetések **felmondás nélkül** is teljesittetnek. Ajánlkozik **váltók és hitelpapirok** leszámitolására, **előlegek nyujtására** 3—6 hónapra, vagy folyó számlára 6—7% kamat mellett. Kölcsönöz **ingatlanokra, betáblázásra** rövid, vagy hosszabb visszafizetési időre, **amortizationalis** kölcsönök közvetitésére a kisbirtokosok földhitelintézetétől. Minden bővebb felvilágositás, akár **levélbeli** megkeresésre, vagy a **takarékpénztár iroda-helyiségében** nyerhető.

Kelt Aradon, 1890. márcz. 10-én.

Az igazgatóság.

* Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Kiállit Aradon a nagy iparcsarnokban.

WATTERICH ARNOLD BUDAPEST,
dohány-utcza 1. sz.
Alapittatott 1869. évben.

Kiállit:
rum, szilvorium, törköly és seprőpálinka,
ugyszintén mindennemü
likör, szeszesital és eczetnek
hideg uton, minden készülék nélküli előállitásához szükséges esszenciákat és ätherikus olajokat, továbbá: vizhólyag, glycerin, borzamat, savanytalanitó-por, borszinek, borszesz, deritőpor és mindennemü
borbetegségek elleni szereket.
A legkülönbözőbb gyártmányu gépek, segédszerek és üzleti készletek, borászok, pinczegazdák, serfőzők, likör eczet- és pálinka-gyártók részére.
szesz megtakaritására való pálinka-erősitő esszenczia.
Málna-, czitrom-, szamócza-, annanas- és birsalma-szörp.
Parafadugaszok és czinkupakok. Legfinomabb saját gyártmányu illatszerek nagyban és kicsinyben. Kezelési utasitások és árjegyzék ingyen.
Szóbeli utasitásokat vagy felvilágositásokat a pálinka és likör előállitása, továbbá a borkezelés iránt is szivesen osztogat **Hatzinger József ur** a kiállitási gépcsarnokban tárgyaim körül mindenkor található felhatalmazott képviselőm. 571—4—5

3910./890. *591—1—3*

Aradi járási főszolgabiró.

Pályázati hirdetmény.

Aradvármegyébe kebelezett Szentleányfalva községében megüresedett község jegyzői állásnak az 1886. évi XXII. t. cz. 68. és következő §§-ai értelmében rendes választás utján leendő betöltésére határidőül 1890. évi **szeptember hó 20-ik napjának d. e. 9 órája** *Szentleányfalva községházához kitüzetik.*

Miről a pályázni kivánók oly felhivással értesittetnek, hogy községjegyzői képesitésüket és eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket a választást megelőző napig alolirottnál adják be.

Arad, 1890 augusztus 18.

Ortutay Gyula,
főszolgabiró.

Vásár-hirdetés.

Zaránd községe a szarvasmarha-zárlat alól felmentve lévén, vásárjait **f. augusztus hó 23 és 24-én fogja megtartani.**

Zaránd, 1890. augusztus 20.

Buday János jegyző. **Hueta Mihály** elöljáró.

596—1 1

8484. sz. 595—1—1

Árverési hirdetés
makkoltatás, illetve sertés legeltetés bérbeadása iránt.

A makkoltatás és sertéslegelő bérbeadása iránti árverés az ezen főerdőhivatalhoz tartozó lippai solymosmilovai erdőkre nézve, a főerdőhivatal irodájában

f. évi szeptember hó 1-én.

A sistároveczi, valyemarei és kladovai erdészségeknél

f. évi szeptember hó 2-án.

A dorgosi és tótváradi erdészségeknél

f. évi szeptember hó 3-án.

A berzovai, pécskai és apátfalvai erdészségeknél

f. évi szeptember hó 4-én

mindenkor **délelőtt 11 órakor** fog megtartatni.

Lippán, 1890 augusztus 18.

M. kir. főerdőhivatal.

Hirdetmény.

A nagyméltóságu földmivelésügyi m. kir. miniszter körrendelete az immunis homoktalaju szőlőtelepek mikénti megállapitásának és a szőllővessző forgalom tekintetében ily telepek részére biztositott forgalmi kedvezmények szempontjából való nyilvántartásuknak szabályozása takintetében.

Az állandó orsz. filloxera bizottság által elém terjesztett javaslat alapjan a szőllővessző forgalom szabályozása iránt f. é. junius hó 3-án 25000 | 9. sz. a kiadott rendelet értelmében a filloxera által inficiált és ez oknál fogva a filloxera zárlat alá helyezett vidékekre irányuló szőllővessző forgalom — főleg az amerikai szőlőfajok mivelésével való védekezés előmozditása czéljából — lehetőleg megkönyittetett; ellenben a ragály elhurczolhatásának lehető megakadályozása czéljából, a még mentesnek tartott területekre irányuló forgalom tetemesen korlatoztatott.

Nevezetesen a rendelet ide vonatkozó határozmányai szerint; a) immunis talaju területekre, bárhonnan, bármilyen szőllővesszők szállitása meg van engedve.

b) viszont pedig, a királyhágon tuli országrészből eltekintve, a mely országrésznek zár alatt nem lévő teröleteire sehonnan semmiféle szőllővesszőt szállitani nem szabad) az ország többi részeiben zár alatt nem lévő területekre csupán az illetékes szakközegek, a filloxera támadásai ellen mentességet, (immunitást) biztositó és ezen tulajdonságnál fogva immunisnak nevezett futóhomok talaju területekről, s innen is csak sima szőllővesszők szállitása engedhető meg, a földmivelésügyi miniszter által, a rendeltetési hely törvényhatósága részéről előterjesztett kérelem alapján.

c) az ilyen immunis homoktalaju telepek szőllő vessző forgalmának további ‚megkönnyitése czéljából a rendelet azon intézkedést is tartalmazza, hvgy egy olyan törvényhatóságok, járások vagy községek tekintetében, melyek óhajtják, hogy filloxera zár alatt nem levő területeikre az immunis homoktalaju telepekről származó sima szőllővesszők szállitása megengedtessék; ide vonatkozó előterjesztéseik alapján a földmivelésü. miniszter egyszer mindenkorra érvényes megengedő határozatot is hozhat. Az ilyen határozat tárgyát képező zár alatt nem levő területekre immunis talaju lelepről származó sima vesszők szallitása tekintetében azután nem szükséges többé esetről-esetre a miniszterről kérni a szállitás ‚megengedését, hanem az illetékes törvényhatóság a szállitási igazolványt az érdekelt feleknek egyszerüen kiszolgáltatja. Az immunis szőllővessző forgalmát illetőleg, a szállitásokhoz szükséges igazolványok mikénti kiszolgáltatása tekintetében pedig azt monoja ki a rendelet, hogy ez igazolványokat a rendeltetési hely törvényhatósága állitja ki.

a) az immùnis talaju területekre szándékolt és a rendelet értelmében szabadnak nyilvánitott vesszőszállitások foganatositásához.

b) az immunis területekről származó és zár alatt nem lévő területekre szánt sima vessző szállitmányokra nézve olyan esetekben midőn a szállitmány a f. évi 25000 | III | 9. sz. körrendelet fentebb tdézett 3. c.) pontja értelmében a község megkeresése folytán kiadott egyszer-mindenkorra érvényes megengedő határozat tárgyát képező törvényhatóság, járás vagy községnek zár alatt nem levő terülctére van szánva.

Az ekként szabadnak nyilvánitott forgalom még messzebb menő megkönnyitése illetőleg a szállitási igazolványok további vizsgálat nélkül vala akadálytalan kiszolgáltathatása czéljából az idézett rendelet értelmében a vesszőforgalmi kedvezményeket igénybe venni kivánó immunis talaju szőllőtelepeg hatósági ellenörzés alá fognak vétetni és rólukeállandóan kellőkép nyilvántartott, hivatalos jegzékek fognak vezettetni, a mely jegyzék alapjrn az illetékes hatóságok az immunis talaju területek vessző forgalmához szükséges szállitási igazolványokat szabályszerüen ki fogják szolgáltatni.

Tekintettel arra hogy a fentebbiekdől kifolyólag az immunis homoktalaju szőlőtelepek ezután a filloxera pusztitásai által máris számos vidéken tetemesen meg csonkitott szőlőinknek konstatálása szempontjából kiváló fontossággal fognak birni.

Miután csakis az ilyen területekről lesz szabad a filloxera által még nem inficiált határokba akár európai, akár amerikai fajta sima szőllővesszőket szállitani, ennélfogva kivánságom, hogy az ilyen telepeknek megfelelően ellenőrzött jegyzéke mielőbb és minél hitelesebp módon összeállittassék, és a vesszőforgalom szempontjából követendő eljárásban való miheztartás végett — a törvényhatóságoknak, valamint az érdekelt közönségnek rendelkezésére bocsáttathassék. Ugyanezért értesitem a törvényhatóságokat, hogy az immunis talaju szőlőtelepekről vezetendő eljárást kivánom életbe léptetni.

1. Mindazon vidékeken a hol egyáltalán immunis futóyomok talaju területek léteznek, és a hol ennélfogva ilyen szőlőtelepek létesithetőkf a legkiterjedtebb módon közhirré teendő az, hogy a hol valakinek ilyen immunis homoktalaju szőllő telepe van, vagyis ilyen talajban szőllőtelepet kiván létesiteni, és e telepen a szőllővessző fogalmat szabályozó körrendelet értelmében szabadnak nyilvánitott sima vesszőforgalom kedvezményét igénybe venni óhajtja; és a kinek ennélfogva kivánsága, hogy telepe a hivatalos immunis homok talajnak konstatált és ezen szempontból hivatalos ellenőrzés alatt álló telepekről vezetendő és nyilvántartandó jegyzékbe fölvéteesék; az illető ez évben legkésőbb augusztus hó végéig, jövőre pedig évenkint legkésőbben junius hó végéig, előterjesztendő kérvényben kérelmezze kérdéses telepének megvizsgálását.

2. Ezen vizsgálat tekintetében a következő eljárás lesz követendő:

1. Miután azon kérdés, vajjon egyátalán fenforog-e a talaj immuuitás lehetősége, a talaj próbák laboratoriumi vizsgálata alapján is eldönthetők, ennélfogva olö czélból, hogy a nemleges esetben fölösleges helyi szemle költségei megkiméliessenek első sorban az előzetes laboratóriumi vizsgálás lesz foganatositandó.

Ezen előzetes laboratóriumi vizsgálat foganatositása czéljából az érdekelt fél:

a) az ⁄. alatt mellékelt minta szerinti kérvényt intéz a földmivelésügyi ministeriumhoz s e kérvényt közvetlenül a budapesti vagy a m.-óvári vegykisérleti állomáshoz küldi be,

b) e kérvényhez egy-egy kilogramnyi talajmustrát mellékel azon terület homokjából, melyre nézve az immunitás megállapitása óhajtatik.

2. A beküldött mintát az állomás laboratóriumában megvizsgálja és

a) ha azt e vizsgálat alapján tényleg immunis futóhomoknak találja, akkor a kérvényt a helyszini vizsgálat elrendelése végett a miniszteriumhoz felterjeszti,

o) ellenkező esetben, t. i. ha az állemás a beküldött talajmustrát nem találja immunis homoktalajból valónak a laboratórium vezetöje, vizsgálatáuak ezen negativ eredményéről a beküldőt értesiti s a további helyi szemle és vizsgálat elmarad.

3. Az előzetes laboratiumi vizsgálat alkalmával immumisnak talált homoktalajok a miniszterium által az állomástól beérkező jelentések alapján a jelen évben kivételképen augusztus hó végeig, jövőre pedig évenkint junius hó végéig jegyzékbevétetnek, s az elöjegyzés határidő leteltével, azaz, augusztus illetőleg junius hó végén, az illető vizsgálati kérvények, az alább jelzett beosztás szerinti vidékenkint csoportositva kiadatnak az illető vidékre nézve a helyszini talajvizsgálatok foganatositásával megbizott miniszteri közegeknek, kik is a szükség helyszini szemle és vizsgálat megejtésére utasittatnak.

4. A vizsgáló közeg a miniszterium által kiadott jegyzék nyomán kerületében körutazást állit össze és rendesen megszemléli a vizsgálatra kitüzött talajokat és mindegyikből próbákat veend, az ide csatolt vizsgálati utasitásban előirt eljárás szerint.

5. E talajpróbák ujabbi tüzetes megvizsgálás végett megküldetnek a budapesti v. a. m. ovári vegykisérleti állomásnak mely azokon a szükséges laboratorium vizsgálatokat foganatositja.

6. A mennyiben az ujabb vizsgálat is megállapitja a talaj imnumitást, még pedig akként, hogy a létesiteni kivánt telep egész teóülete egyaránt teljes continuitásban föltétlenül immunisnak nyilvánittatik, vagy a mennyiben a telep területén netán szórványosan létező kisebb nem immunis foltók szőllővel be nem teljesitetnek: az illető telep a szabad vesszőforgalomra jogositott immunis homoktalaju szőllőtelepekről vezetendő és és évenkint helyesbitve közzéteendő hivatalos jegyzkbe felvétetik és erről az érdekelt féle ha talaj immunitás megállapitását igazoló és mintába 3. alatt csatolt bizonyitvány kiszolgáltatása mellett hivatalosann értesittetik.

7. Ezzel szemben köteleztetik a telep tulajdonossa arra, hogy az emlitett hivatalos értesités vételétől számitandó legfőlebb egy hónap alatt immunis szőllőtelepéről térkép vázlatott készitessen melyen a telep netáni nem immunis — és igy szőllővel be nem ültetendő foltjai a szakértői kijelölés alapján világosan feltüntetve legyek és azt a miniszteriumhoz küldje be. Aki ezen kötelezettségnek eleget nem tesz annak telepe a szabad forgalomra jogosult telepnek jegyzékéből törültetni fog.

III. Tekintettel arra, hogy az ezen rendelet értelmében teljesitendő helyszini vizsgálatok foganatositása megfelelő szakértelmet feltételez, e vizsgálatok megejtésével a miniszterium illetékes szakközegeit fogja meghuzni. Es pedig nehogy egy egy közegnek hasonló megbizatásokkal való télterheltetése miatt, az eljárás fennakadást szenvedjen: az ország ezen vizsgálatok szempontjából négy főcsoportban hét vizsgálati keiületre osztatik, melzek mindegyikében más más szakközeg lesz megbizva a vizsgálatok végzésével. E négy főcsoport a következő:

I, a Duna-Dráva közötti homokterület. II. a Duna-Tisza. III. a Tisza-Maros. IV. a Maros-Duna közötti homok területek.

A királyhágon tuli országrész tekintettel arra, hogy ott a szőllővessző forgalmat az e tekinteten kiaeott f. é. 25000 sz. körrendelet tilalmazza, ezen szempontból egyelőre mellőztetett.

A fenti IV. főcsoport s illetőleg a hét vizsgálókerület kiterjedését, és határait ugy fulajdonkép azt is hogy mindegyik kerületben, mely közegek lesznek megbizva a vizsgálatok teljesitésével a 4. alatt csatolt kimutatás tünteti fel.

IV. az országnak ezen beosztásában meg nem kövezett egyébb vidékein netán kérelmezendő talaj nemunitási vizsgálatokat a fentneveeett szakközegek mzül esetenként mindig a közeg fogja végezni, kinek hivatalos székhelye a vizsgálandó helyhez legközelebb fekszik.

V. A vizsgálati eljárások összes költségei az érdekelt folyamodó felek által viseltetnek, és pedig:

a) egy egy talajpróba előzetes laboratiumi vizsgálatnak dija 1 frtban állapittatik meg. Ezen vizsgálati dij a talajminta beküldésével egyidejüleg utalványozandó a vizsgáló állomáshoz.

b) a helyszini vizsgálatok czéljából kiküldött állami szakközeg szabálaszerü utiköltségei és napidijai az illető közeg által végzett vizsgálatok arányában megosztatván, mindegyik folyamodó fél, kinél kelyszini vizsgálat eszközöltetett — köteles lesz a felmerült összek költségekből reá eső aránylagos hanyadrészt megtériteni.

c) a helysztni szemle alapján foganatositandó végleges laboratoriumi vizsgálat és a telep jegyzékbe való fölvétel dija 5 frtban állapittatik meg. Az érdekelteknek megfelelő előzetes tájékoztathatása czéljából még közhirül, hogy azon telepeket, melyek a tulajdonos kérelmére foganatositott szakértői vizsgálat alapján a szőllővessző kereskedés folytathatására jogositott telepekről nyilvántartott jegyzékbe felvétetni fognak., ezen jegyzék és a miniszteriumhoz beküldött, s ezen jegyzék kiegászitő részét képező térkép vázlatok alapján állandóan megfelelő ellenörzés alatt fogja a miniszter tartatni illetőleg a telepeket azon szempontból is, vajjon a területükön netán constatált s megjelölt imminus foltok nem lettek szőllővel beültetve, vagy nem terjeszkedett-e az ki a szomszédos még meg nem vizsgált vagy nem immunis területekre, ugy hasonlókép a telepeksől zár alatt nem levő helyekre küldendő sima szőllővessző szállitmányokat is időközönként szakközegeim által tartandó váratlan vizsgálatok utján ellenőriztetni fogom oly czélból hogy valóban csak is az immunis talaj is telepről származó, csakis sima szőllővesszők kerülhessenek zár alatt nem lévő helyekre, és oly czélból, hogy az ilyestén szabad forgalmat élvező telep állandó az immunisnak constatált területre szoritkozzék s a netán a közzelben lévz más féle t. i. nem immunis talaju területekre, vagy rajta lévő ilyen foltokra ne terjeszkedhessék.

Azon kérvény-minta, melylyel a megfelelő talajpróbák megküldése mellett valamely homoktalaj immunis voltának megállapitása czéljából szükséges előzetes laboratóriumi vizsgálat valamint ennek alapján a szakértól vizsgálat kérelmezendő továbbá azon kérs vény minta, melylyel az immunis telepek hivatalojegyzékbe felvett telepekről zár alatt nem lévő oly helyekre, a hova az immunis helyekről származó vesszők bevitele nem lett egyszer s mindenkorra megengedve, sima veszők bevitelének megengedése kérelmezhető. Arad, sz. kir. város jelen hirdetés száma alatt megtekinthető és lemásolható.

Arad sz. kir. városi közigazgatási bizottsága.

8901 | kh. 581—3—3

Hirdetmény.

Tapasztaltam, hogy az italmérést üző helybeli üzlettulajdonosok üveg ürmértékeit, daczára, hogy ez iránt már személyenként hivatalosan utasitva lettek — még most sem hitelesitették; ennél fogva ujból figyelmeztem az italmérő és árusitó üzlettulajdonosokat, miszerint összes üveg és pohár készleteiket 15 nap alatt a városi mérték hitelesitő hivatalnál annál is inkább meghitelesitessék, mivel azontul a hitelesitetlen üveg edényeik elkoboztatni s azon felül az illető mulasztók az 1879. XL. t. cz. 136. §-a értelmében fognak megbüntettetni, mely alól csak azok lesznek mentek, ha azt, hogy ezen határidőn belül az edényeket hitelesitő hivatalhoz beszállitották, s onnan hivatalos elismervényt fognak felmutatni.

Arad, szab. kir. város kapitányi hivatala 1890. év augusztus 14-én.

Sarlot,
főkapitány.

Nyomatott az „Aradi nyomdatársaság" nyomdájában.